

Novi liste izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 15.

V GORICI, ČETRTEK 10. APRILA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

11. aprila, petek: Devica Marija sedom žalosti; Leon I., papež. — 12., sobota: Julij I., papež; Angelus; Zenon, škof. — 13., nedelja: 6. postna (cvetna) nedelja. Hermenegild, mučenec. — 14., ponedeljek: Justin, muč.; Valerijan, muč.; Tiburtij, muč. — 15., torek: Peter Gonzalez; Teodor, mučenec. — 16., sreda: Benedikt Jožef Labre. — 17., četrtek: Vel. četrtek. Anicet, papež; Rudolf, mučenec.

V nedeljo dne 13. aprila je ščip; vreme spremenljivo.

Novice.

Proračun pravde.

Senat je odobril proračun ministrstva pravde. Pri tej priliki je imel minister Rocco govor, kjer je naznanil, da izidejo kmalu novi kazenski zakon ter novi civilni in kazenski pravdni red. Mesto sedanjih porotnikov se izberejo iz ljudstva možje z večjim čutom odgovornosti, ki bodo prejemali za svoje delo primerno odškodnino v denarju. Minister je rekel, da se pravde vlečejo na dolgo pred sodnijami iz dveh vzrokov: odvetniki ustvarjajo po nepotrebnem nove pravde, mesto da bi jih omejevali, sodniki so pa že itak navajeni na počasno in dolgovezno delo. Važen vzrok je tudi pomanjkanje sodnikov. Temu je vlada odpomogla, s tem da je imenovala 178 novih sodnikov.

Svobodni pas

v reški pokrajini je začel poslovati 3. aprila zjutraj. Že opolnoči so zasedli cariniki mejo svobodnega ozemlja. Zadnje dni pred 3. aprilom je bila trgovina na Reki in v okolici mrtva. Umevno, da zasebniki niso hoteli kupovati. V četrtek zjutraj je pa mesto oživel. Trgovci so napolnjevali svoja skladišča, občinstvo se je zalagalo s vsakodnevnimi potreščinami, od katerih so nekatere zelo padle v ceni. Kava »Santos« se je znižala od 27 na 11.40 lir za kg, sladkor se dobi po 2.30, prej je stal 6.40, kruh je padel od 2.10 na 1.60. Tudi pri mokah in mesu se je cena precej znižala. Konsumenti so teh cen seveda zelo veseli in zadovoljni, no hvalijo vladno odredbo. Žele samo, da bi novi položaj ne trajal le do konca 1931., kakor je v zakonu določeno. To željo je že izrazil v državnem zboru reški poslanec Bacci (Bacich). Finančni minister Mosconi ga je takoj pomiril. Če se bo svobodni pas obnesel — je rekel — in bo reški pokrajini res v korist, bo vlada podaljšala ukrep čez leto 1931., in sicer za nedoločen čas. Navzoči načelnik vlade je pri teh Mosconijevih besedah pritrjevalno pokimal.

Smrt ne prizanaša.

V nedeljo 6. t. m. je umrl v Beogradu vrhovni poglavar srbske pravoslavne cerkve patrijarh Dimitrije. Dosegel je častljivo starost 84 let. Pet let je bil škof v Nišu, od l. 1905. pa nadškof v Beogradu. Ko se je po svetovni vojni osnoval v Jugoslaviji samostojni pravoslavni patrijarhat, je bil izvoljen za prvega patrijarha. Pokojnik je bil pobožen in učen mož, ki je napisal več filozofskih del in važen spis o sv. Savi. — V Rimu je 4. t. m. po daljšem bolehanju umrla švedska kraljica Viktorija, stara 68 let. Radi rahlega zdravja je v zadnjih letih mnogokrat bivala v Italiji, zlasti v Rimu. Njeno truplo bodo prepeljali v domovino.

Premeščenje.

Goriški viceprefekt Gaetano Anzà je premeščen v Milan. Na njegovo mesto pride dosedanji viceprefekt v Vidmu komendantor dr. Spasiano. Anzà je služboval celo vrst let v Julijski Krajini. Ko je prišla goriška dežela pod Videm, je bil podprefekt v Gorici Ob ustanovitvi samostojne goriške dežele je postal prefekt v Gorici Cassini, Anzà pa je bil kot viceprefekt njegov namestnik. Malo uradnikov je službovalo toliko let v naših krajih.

Vzgoja mladine.

Načelnik vlade v angleškem dominijonu Kanadi v Severni Ameriki je odredil, da se v vseh šolah in cerkvah države nabije na zid besedilo Kellogg-Briandove pogodbe, v kateri je nad 50 držav obsodilo napadalno vojno kot zločin. To naj vzgaja mladino k miroljubnosti in ljubezni med narodi.

Božja pota.

Na Angleškem se je spreobrnil protestantski pastor Peter Walter. Postal je katoliški duhovnik in javno na prižnicah preklicuje svoje prejšnje zmote.

Tržaški proračun.

Proračun tržaške mestne občine za tekoče leto predvideva 85 milijonov 195.890 lir izdatkov. Ti so za 6 milijonov manjši kakor lansko leto. Občinski načelnik je skrčil predvsem stroške za javna dela in dobrodelne ustanove. Povišali so se izdatki za šolo (458.000 lir) in za bogoslužje (51.720 lir). Radi odprave mestnih carin bo v proračunu okoli 7 milijonov primanjkljaja, ki se bo kril iz državne blagajne.

Še enkrat pred porotnike.

Dne 9. in 10. avgusta 1921. sta se zvršila v Kasovljah in v Skopem na Krasu dva težka zločina. V gostilno Mihelj v Kasovljah so udri 4 rokovenjači, ki so oropali hišo in usmrtili Franca Birso. Drugo jutro je zločinska četvorica trčila v Skopem na bri-

gadirja Picchija in enega orožnika. Prišlo je do spopada, pri katerem je padel Picchi in en rokovenjač; od ostale trojice je bil eden aretiran in je umrl v zaporu, dva sta zbežala. Od teh dveh je bil Lovrenc Vovk iz Ospa v Istri po več letih na Češkem aretiran in oddan v Gorico. V odsotnosti je bil od porote obsojen na 30 let ječe. Potem ko je bil prepeljan v tukajšnje zapore, se je postopanje proti njemu obnovilo in je bil lansko leto v maju od goriških porotnikov obsojen na 26 let in 9 mesecev težke ječe. Njegov zagovornik je proti tej obsodbi vložil priziv na najvišje (kasacijsko) sodišče v Rimu in dosegel, da se postopanje proti Vovku obnovi. Vovk bo tako prišel tretjič pred goriško poroto.

Velikonočno obhajilo.

V nedeljo je v baziliki sv. Justa pristopilo k obhajilni mizi 600 dijakov tržaških srednjih šol. Obhajal jih je sam škof dr. Fogar. Prevzvišeni jih je v svojem nagovoru vzpodbujal, naj bodo stanovitni v krščanskem življenju.

Zmanjšan uvoz.

Po zadnjih podatkih iz Rima se je uvoz žita v poslednjih devetih mesecih zmanjšal za 11 milijonov stotov. Trgovski proračun se je s tem okrepil za 1 milijardo lir.

Dr. Maček in tovariši.

Dne 24. t. m. se prične pred izrednim sodiščem za varstvo države v Beogradu razprava proti drju Mačku in tovarišem. Obtoženci — okrog 30 oseb — se bodo morali zagovarjati radi političnih atentatov, ki so bili izvršeni lansko leto v Zagrebu in okolici. (Spomnjamo na umor časnikarja Tonija Šlegla.) Dr. Maček, bivši predsednik Radičeve stranke, je obtožen, da je zarotnike gmotno podpiral.

Novi škof.

Škofija Bressanone (Briksen) v Poadižju ima v veliki večini nemško prebivalstvo. Dne 15. julija 1927. je umrl takratni škof dr. Raffl. Od tedaj škofija ni imela lastnega nadpastirja. Upravljal jo je apostolski administrator mons. Mutschlechner. Pred dnevi je pa sv. stolica s pritrdilom vlade imenovala profesorja na briksenski bogoslovni drja J. Geislerja za novega škofa. Imenovanje mons. Geislerja, ki je po rodu Nemec, je po zatrdilu listov posledica konkordata in avstrijsko-italijanskega zblizanja in je razveselilo ne samo nemško manjšino, temveč tudi avstrijsko javnost.

Emerihov jubilej.

Letošnje poletje bodo na Ogrskem velike svečanosti na čast sv. Emerihu, ogrskemu kralju. Če se zbere 10 ljudi skupaj, dobe znižano vožnjo. Vložiti je treba prošnjo na prometno ministrstvo v Rim.

O lateranskem sporazumu.

Dr. Fr. Pacelli, brat državnega tajnika kardinala Pacellija, je pretekli teden predaval v Trstu o sporazumu med Cerkvijo in Italijo. Ker je bil dr. Pacelli tisti, ki je vodil v papeževem imenu pogajanja z Mussolinijem, se je nabralo mnogo odličnih poslušalcev. Predavatelj je povedal, kako je sv. oče vzel vso odgovornost za pogajanja nase in pazno sledil vsem podrobnostim, neprestano moleč za razsvetljenje. Dr. Pacelli je bil gost tržaškega škofa. Pred povratkom v Rim si je ogledal postojnsko jamo.

Potovanje v zraku.

Kar so bile še pred desetimi leti sanje, se bo uresničilo drugo leto po leti. Znani nemški zrakoplovec dr. Eckener je namreč izjavil, da bodo že junija l. 1931. uredili stalen potniški promet z zrakoplovi iz Evrope v Ameriko. Vozni listek bo stal — 19.000 lir. No, navadni smrtniki se bomo zaenkrat še vozili s parniki, ki so cenejši.

Trojni jubilej.

Dne 21. aprila bo obhajal naš rojak Janko Leban, vpokojeni nadučitelj in mladinski pisatelj trojni jubilej, in sicer 75 letnico rojstva, 60 letnico slovstvenega delovanja in 60 letnico organistovskega dela. Janko Leban, je po rodu Kanalec, je vse svoje dni požrtvovalno deloval za naše ljudstvo. Sedaj živi v bolnici usmiljenih bratov v Novem mestu. Častitljivemu slavljenju pošiljamo voščila in pozdrave iz domačije!

Vojne ladje v Trstu.

V soboto zvečer je prijadral v Trst oddelek vojne mornarice, ki je zasidran v Pulju in deloma v Anconi. Skupina šteje 14 ladij. Vodi jih oklopnica »Doria«, ki obsega 22 tisoč ton. Lep je pogled na devet torpedovk, ki so v ravni črti zasidrane ob glavnem postolu.

Banditsko maščevanje.

Blizu Nitre na Slovaškem se je dogodilo prejšnji teden nekaj groznega. Ko je tovorni vlak odpuhal s postaje, je neki železničar opazil, kako dva moška polnita vreče v vozu. Med železničarjem in tatovoma se je vnela srdita borba v drvečem vlaku. Na nekem ovinku je vsa trojica zdrknila z voza. Tedaj sta roparja železničarja zgrabila, ga trdno privezala na tračnice in zbežala. Revez, ki je že slišal v daljavi hrumenje prihajajočega brzovlaka, se je z vsemi močmi skušal izvleči iz vezi. Ni šlo. Vlak mu je odrezal noge. Na pol mrtvega so prepeljali v bolnišnico.

Ameriški gostje.

Kakor se sliši, pride letos 1 milijon 150.000 Amerikancev v Evropo na izlete. Kljub Hooverjevemu opominu, naj raje tisti denar doma zapravijo, bo letos prišlo 30.000 stricov iz Amerike več kot lani. Evropski hotelirji se jih prav veselijo.

Nov dvorec.

Pokrajinski Gospodarski svet goriški je pred kratkim sklenil, da sezida za svoje uradne prostore novo palačo. Razpisal je tri nagrade po 5.000, 3.000 in 2.000 lir za najboljši načrt. Tekme

se morejo udeležiti samo domači inženirji in stavbeniki (arhitekti), ki morajo vposlati načrte do 15. maja t. l. Nova stavba naj bi stala na trgu, kjer je bila svoječasno trgovsko-obrtna zbornica, katere naslednik je Gospodarski svet.

Za številne družine.

V februarju je županstvo v Gorici zopet nakazalo po 250 lir dvajsetim družinskim očetom, ki so v zadnjem četrtletju lanskega leta zopet imeli enega otroka. Lani je občina razdelila 5 izžrebanih nagrad v vrednosti 2300 lir, 89 nagrad v znesku 22.250 lir in 37 izkaznic za prosto vožnjo na tramvaju. Za tekoče leto ostanejo vsi dosežki ukrepi v prid številnim družinam v veljavi.

Živković potuje.

Jugoslovanski ministrski predsednik Živković je pred časom obiskal Budimpešto in Berlin ter imel v obeh prestolnicah razgovore z vodilnimi političnimi osebnostmi. Sedaj poročajo časopisi, da hoče v kratkem poseziti Dunaj in Varšavo in stopiti v stike z ondotnimi vladnimi krogi.

Severni škof.

12. marca je bil imenovan za škofa na Norveškem Olav Offerdhal. Z imenovanjem domačina za škofa se bo katalištvo med protestantskimi Norvežani bolj razširilo. Od 3 milijonov prebivalcev je komaj 3000 katoličanov.

Sovražniki od včeraj.

Lepo spričevalo bratstva med narodni je oporoka angleškega pomorskega kapitana Robinsona. Zapustil je 200.000 mark (okoli 1 milijon lir) za nemške vojne invalide. V oporoki pravi, da je morda tudi on storil v svetovni vojni kako nemško družino nesrečno, kar skuša zdaj popraviti.

Zadnji ravnatelj

goriške nemške gimnazije dr. Gustav Hemetsberger, katerega se številni učenci gotovo še dobro spominjajo, je 31. marca umrl na Dunaju. Ko se je l. 1913. nemška gimnazija spremenila v realno in sta bili poleg nje ustanovljeni slovenska in italijanska gimnazija, je Hemetsberger, ki je bil prej že več let profesor v Gorici, postal ravnatelj nemške, s katero se je preselil ob izbruhu vojne v Opatijo. Po razpadu Avstrije je prenehala tudi nemška gimnazija in njen zadnji ravnatelj se je preselil na Dunaj, kjer je služboval kot gimnazijski ravnatelj do svoje smrti.

Vojni material.

Izšel je kr. odlok, ki določa, da je vojni material, ki še leži v vojni fronti, last občin, na katerih ozemlju se nahaja. Izvzeto je samo razstrelivo, orožje in municija. Urad za zbiranje vojnega materiala v Mestrah je razpuščen.

Največji brzoparnik na svetu,

ki naj bi prekosil tudi nemško »Evropo«, o kateri smo zadnjič pisali, so začeli graditi Angleži. Stal bo skoro 600 milijonov lir in bo imel prostora za 5000 oseb. Vozil bo s hitrostjo 55 kilometrov na uro. Pri zgradbi bo delalo par let več tisoč delavcev.

Prva vseučiliška profesorica.

Naučni minister je imenoval gđ. Leo Meriggi iz Milana za profesorico mednarodnega prava na italijanskih visokih šolah. Gđ. Meriggi je prva Italijanka, ki je dosegla tako čast. V drugih državah uči že več žensk na visokih šolah.

Po 15 letih.

V Pavlinovi hiši v Ravnici nad Gradjem je pred par dnevi zavlada velika radost: starši so prejeli pismo od sina Ivana, ki so ga že več let smatrali za mrtvega. Sedaj se je oglasil po petnajstih letih iz Sibirijske, kamor je prišel kot ujetnik. Živi v bližini Omska. V pismu, ki ga je pisal 24. febr. t. l., pravi, da je živ in zdrav, in vprašuje po članih družine. Pravi, da so v preteklem letu imeli hude mrazove, do 50 stopinj pod ničlo. Dolgoletno bivanje med Rusi je njegov jezik povsem spremenilo; piše slovansko mešanico, v kateri prevladuje ruščina. Iz naslova, kjer piše, da leži Gorica v Avstriji, je razvidno, da ni imel še prilike se poučiti o povojnih državnih spremembah v Srednji Evropi.

Posebno sodišče.

Zopet je posebno sodišče zapustilo svoj rimski sedež. Prišlo je v Ravenno, kjer se je v ponedeljek 7. t. m. pričela obravnavati proti 27-letn. R. Donatiju iz Faenze blizu Ravenne in njegovi ženi Mariji. Donati je bil obtožen, da je 12. dec. m. l. ustrelil v Faenzi kamnoseškega mojstra Silvagnija in njegovega posinovljenca Boccija, ki je priskočil očetu na pomoč. Obtoženec je znan kot komunist, Silvagni je bil pa odločen fašist. Med obema je radi političnih razprtij vladalo sovražno razmerje. Donatijska žena je bila obtožena, da je možu pri izvršitvi zločina pomagala in ga odobrvala. Po dvadnevni razpravi je bil Donati obsojen na dosmrtno ječo, žena pa oproščena.

Osebnostne izkaznice.

Kakor smo že javili, se morajo osebnostne izkaznice po treh letih obnoviti. Kdor hoče imeti novo izkaznico, naj se obrne na županstvo, kateremu naj predloži staro izkaznico s 3 slikami.

Novo cene v Trstu.

Po odpravi mestnih carin je tržaški občinski načelnik določil nov cenik za razprodajo na drobno. Cene nekaterih predmetov so nižje kakor prejšnje: Bovški ovčji sir L 9.50 (prej 10.50), oljčno olje 5.50 (5.70); semensko olje 5.— (5.20), sladkor 6.45 (6.80), kava Rio 21.80 (23.10), kava Santos 26.20 (27.40), sveže maslo 16.10 (16.50), gališki fižol 1.80 (1.90), grah 2.20 (2.30), frank 100 gramov 1.50 (1.60), 200 gr 2.75 (2.90), 500 gr 6.90 (7.25). Za nekaj lir pri kvintalu so se znižale tudi cene premoga in oglja (od 60 na 55). Mleko se prodaja od 7. aprila dalje po 1.40, to je 10 stotink ceneje.

Žalosten obračun.

Enkrat smo že popisali, koliko škoda so prizadrale južni Franciji zadnje poplave. Zdaj so prišle točne številke na dan. Te pravijo: ob življenje je prišlo 206 oseb, hiš je porušenih 2693, 143.000 hektarjev sveta (več kot polovica Goriške) je od valovja razmetanega, poginilo je 10000 glav živine.

Kako je s politiko.

POMORSKO ZBOROVANJE.

V zadnjem pregledu o pomorskem zborovanju smo napisali, da se je konferenca v glavnem že ponesrečila in da leži na smrtni postelji. Povedali smo, da sta francoski načelnik vlade Tardieu (Tardjé) in zunanji minister Briand spravila kovčege ter se vrnila v Pariz. Briand je tedaj izjavil, da se vrne v London, le če bo kaj dela. Francoska državnik sta odpotovala radi tega, ker ni hotela Italija odstopiti od pomorske enakosti s Francijo in ker se Angleži niso hoteli obvezati, da priskočijo v slučaju vojne napadeni Franciji na pomoč. Če se bomo morali braniti z lastnimi silami, — so rekli Francozi — potrebujemo močno mornarico in ne moremo znižati 724.000 ton. Vsako nadaljevanje pogajanj je torej brez pomena. Tako so rekli in odšli.

Položaj se je med tem v toliko spremenil, da je angleški prvi minister Mac Donald prosil Brianda, naj se vrne, in mu dal pri tem gotovo kakšno politično obljubo. Zakaj Briand je prišel v London in začel nova pogajanja z Mac Donaldom in angleškim zunanjim ministrom Hendersonom. V razgovorih so prišli na misel, da ni potrebno sklepati nove angleško-francoske obrambne pogodbe, ker nudi že Zveza narodov v svojih pravilih dovolj jamstva proti napadom. Treba je le pravila, predvsem 15. in 16. člen prav tolmačiti. Ta dva člena določata namreč, kaj naj zveza v slučaju vojne nevarnosti ukrene. Ker sta pa člena nekoliko nejasno sestavljena, je obstajala doslej nevarnost, da bi ob izbruhu vojne ta ali ona velesila člena po svoje zasukala, si umila roke in pustila napadeno državo na cedilu. Da zgine ta negotovost, zahtevajo sedaj Francozi od Angležev, naj se pravi pomen teh členov zapiše črno na belem na papir. Briand je predložil Mac Donaldu in Hendersonu več ko dvajset načrtov, ki so jih izvedenci neprestano predelovali in popravljali, ne da bi se mogli še do danes zediniti na končno besedilo. Da gre delo počasi izpod rok, je naravno, zakaj vsaka beseda, ki se zapiše, pomeni za Angleže težko obveznost za slučaj vojne. Francozi pa si hočejo izgovoriti v besedilu čim večjo angleško pomoč, biti hočejo gotovi, da ne ostanejo v vojni sami. Samo pod tem pogojem bodo znižali svojo mornarico. Kar se v Londonu sklepa, je sicer na zunaj tolmačenje pravil Zveze narodov, v resnici je pa to prava obrambna pogodba.

Ko so Francozi in Angleži spoznali, da se približujejo sporazumu, so povabili tudi zunanjega ministra Italije Grandija, naj se udeleži razgovorov o 15. in 16. členu Zveze narodov. Pozvali so z drugimi besedami Italijo, naj se priključi bodoči politični pogodbi.

Grandijeva odločna zavrnitev.

Toda prvi zastopnik Italije je v imenu svoje vlade ponudbo odločno

zavrnil. Protestiral je predvsem, da so se tako važni razgovori začeli in vršili brez Italije, ki je postavljena tako pred dovršeno dejstvo. Italijanski odposlanci se tudi v bodoče ne bodo udeleževali pogajanj. O pravih Zveze narodov je treba namreč razpravljati in sklepati v Ženevi pred odborom zveze in ne na pomorskem zborovanju v Londonu. Slišati je treba tudi mnenje ostalih 50 držav, ki so članice Zveze narodov in imajo pravico soodločevanja. Pomorsko zborovanje je bilo sklicano, da sklepa o razorožitvi, ne pa da spreminja pravila zveze. Dino Grandi je odbil ponudbo posebno radi tega, ker so Francozi obljubili sicer Angležem, da njim na ljubo znižajo mornarico, a da ne priznajo v nobenem slučaju Italiji enakosti na morju. Angleži so vzeli to francosko izjavo na znanje in začeli iznova prepričevati Grandija, naj opusti, kar je bilo seve brez vsakega uspeha. Grandi je odgovoril tako odločno, da se ne bo v bodoče nihče več upal dotakniti te strune. Pomorska enakost s Francijo je za Italijo predpogoj vsakega sporazuma in dogovora. Grandi je namignil tudi, da utegne Italija odpovedati pogodbo v Locarnu, ako podpišejo Francozi in Angleži novo razlago 16. člena Zveze narodov.

S temi izjavami zunanjega ministra Grandija je sporazum med 5 velesilami definitivno pokopan. Mac Donald, Henderson in Briand nadaljujejo sicer pogajanja o 15. in 16. členu, toda sporazuma, ki bi ga Angleži in Francozi sklenili, Italija ne bo priznala. Italijanske časopisje izjavlja, da je pomorsko zborovanje za Italijo končano. Naj v Londonu sklenejo, kar hočejo, Italiji ne more nihče vzeti pravice do pomorske enakosti s Francijo. Če se enakost ne prizna v pogodbi, si jo bo Italija priborila z dejanjem. Doslej se je Italija v oboroževanju omejevala, gradila ni niti ladij, do katerih je imela po pogodbi v Washingtonu pravico. V bodočnosti bo drugače. Italijanska pomorska politika se mora žalibog temeljito spremeniti.

Pogodba v treh ali štirih.

Svetovna javnost se sprašuje, kako se bo po Grandijevih izjavah pomorsko zborovanje končalo. Ker se je sporazum med Italijo in Francijo razbil, prihajajo v poštev še ostale 4 velesile. Mogoče je samo dvojje: da se konča konferenca z dogovorom med Zedinjenimi državami, Anglijo in Japonsko brez Francije in Italije ali pa, da se podpiše sporazum med Ameriko, Anglijo, Japonsko in Francijo brez Italije. Toda niti pogodba v treh in niti pogodba v štirih ne more nadomestiti splošnega sporazuma med petimi velesilami. Če se podpiše pogodba le med Anglijo, Ameriko in Japonsko, se bodo morali Angleži zavarovati pred velikim oboroževanjem Francozov in Italijanov. Izgovoriti si bodo morali pravico, da povečajo mornarico, ko prekorači francosko-italijansko oboroževanje določeno mejo. Če se no-

čejo v Evropi oslabiti, morajo Angleži to zahtevati. Zadostuje torej, da zgrade Francozi malo preveč velikih bojnih ladij in križark, pa morajo Angleži storiti isto in se sporazum v treh razbije. Ko bi se pa sklenil v Londonu dogovor v štirih, bi se zavarovali Francozi prav gotovo proti oboroževanju Italije. Tudi tak sporazum bi bil precej nestalen in bi ga Italija mogla kadarkoli razbiti. Vsako večje število italijanskih vojnih ladij bi namreč izzvalo Francoze, da zidajo nove tudi sami, da prevržejo dogovor z Angleži, Amerikanci in Japonci in prisilijo tudi te države v nova oboroževanja.

Položaj je torej precej resen. Vse kaže, da je bilo pomorsko zborovanje diplomatsko zelo slabo pripravljeno. Mesto razorožitve bo prineslo zborovanje nova oboroževanja, mesto pomirjenja nove borbe med narodi. Angleški finančni minister Snowden je na seji vlade izrekel baje tele besede: »Še eno slično zborovanje in imeli bomo vojno!« Ta izjava je gotovo pretirana, a v njej je vendarle zrno resnice, in sicer to, da je zborovanje v Londonu bolj škodovalo nego koristilo in da je organizatorjem najbrže žal, da so ga sklicali

MAHATMA GANDHI NA POHODU.

»Novi list« je že pisal, da je v angleški prekmorski posesti Indiji nastalo med domačim prebivalstvom močno gibanje proti angleški nadvladi. Voditelj narodnega indijskega pokreta Mahatma Gandhi je v mesecu marcu pozval angleškega podkralja, naj naredi konec izkoriščanju indijskega ljudstva, ker bo sicer prisiljen pozvati svoje rojake k nepokorščini do angleške vlade. Angleško gospodstvo je spravilo »milijone ljudi v bedo in ustvarilo nedopovedljivo suženjstvo in uboštvo. Na kolenih Vas prosim, — je pisal Gandhi — da upoštevate ta dejstva in da naredite konec položaju, ki je postal vsemu indijskemu ljudstvu neznosen. Če pa moje besede ne bodo ganile Vašega srca, se bom v noči 11. marca podal s svojimi somišljeniki na pot in začel agitacijo proti davčnim zakonom o trgovini s soljo, ki najbolj pritiskajo na revne ljudi. Moje načrte seveda lahko preprečite, s tem da me daste zapreti, toda jaz upam, da bodo na moje mesto stopili desetstisoči sorojakov, ki bodo nadaljevali od mene začrtano pot in uresničili naše narodne ideale.«

Ker je bil odgovor angleškega podkralja lorda Irwina nezadovoljiv, je Gandhi 12. marca začel agitacijski pohod po deželi. Pri tej priliki je naslovil na narod proglas, kjer pravi med drugim: »Podkralj je imel priliko, da naredi mnogo dobrega. Sedaj je prepozno. On zastopa narod, ki se zelo težko vda in ki se nikoli ne kesa. Angleški narod ne spoštuje drugega nego silo. Anglija opazuje lahko z največjim zanimanjem boksanje (boj na pesti) in se cele ure ne utruje. Nori od navdušenja pri nogometu, čeprav se pri tem lomijo rebra in noge. Anglija poskakuje od veselja, ko se pripove-

dujejo krvavi vojni dogodki. Od milijonov, ki jih sesa letno iz Indije, se ne more ločiti, naj bodo razlogi, da se Indijci ne smejo tako izkoriščati, še tako prepričevalni. Edini zakon, ki ga indijski narod čuti nad seboj, je volja angleških uradnikov, edini mir, ki ga narod pozna, je mir državnih ječ. Indija je danes neizmerna ječa. Zanimujem angleške zakone in smatram za svojo dolžnost, da zlomim ta grdi »mir«, ki pritiska na narodovo srce in ga duši, ker mu manjka svobodno dihanje.«

Po tem pozivu se je Gandhi napotil v spremstvu svojih pristašev v par sto kilometrov oddaljeno mesto Jalapur, ki leži ob morju in kjer se nahajajo državne soline. Gandhi je sklenil, da bo tukaj protestiral proti državnemu davku na sol, ki tlači posebno revne sloje. Protest naj obstoji v tem, da zajejajo Gandhi in njegovi pristaši iz morja vodo, potegnejo iz nje sol in jo razdele med prebivalstvo. S tem hočejo pred vsem svetom izpričati, da je indijska sol last indijskega ljudstva, do katere nimajo tuji gospodarji nobene pravice. Da se s tem pregreši proti angleškim postavam, se Gandhi prav dobro zaveda, toda to ga prav nič ne moti. On in njegovi somišljeniki so pripravljani na vse. Ječa jih ne straši. »Če naj dosežemo svoj cilj — je rekel — moramo biti pripravljani na vse, tudi na smrt.«

Na svojem pohodu proti morju se je Gandhi ustavil v številnih vaseh in mestih, nagovarjal narod in ga pozival v boj proti angleškemu gospodarstvu. Pri tem je opominjal povsod ljudstvo, da ne sme pod nobenim pogojem delati nikomur nasilja, temveč slediti brez odpora angleškemu orožnikom v zapor. Gandhijev veliki politični nauk se glasi, da je mogoče izvajati politično in narodno svobodo brez sile, to se pravi, le z duševnim odporom, s samo nezlomljivo nepokorščino. Indijsko ljudstvo Gandhiju veruje in mu je brezmejno vdano. O tem priča njegovo agitacijsko potovanje, ki je trajalo par tednov in se je te dni ustavilo ob morju. Povsod, koder je

hodil, so mu prihajali nasproti nepregledne množice, polagale pod njegove noge cvetje in bakrene novce.

Kako se branijo Angleži.

Zelo poučno in zanimivo je, kako se angleška vlada brani pred velikim narodnim gibanjem v Indiji. Podkralj je izdal na vsa krajevna oblastva ukaz, da morajo pustiti Gandhijeve pristaše popolnoma na miru. Angleški oblastniki so mnenja, da je najbolj uspešno sredstvo proti Gandhijevi politični agitaciji to, da jo puste, da sama od sebe ugasne. Orožniki morajo paziti samo na javni red in mir, ki se ne sme za nobeno ceno rušiti. Angleži pravijo, da je sol, katero dele Gandhijevci med ljudstvo, nepoužitna in človeškemu telesu škodljiva. Zato so trdno prepričani, da se je bo prebivalstvo kmalu naveličalo in seglo zopet po soli državnega angleškega monopola. Dosledni temu prepričanju so Angleži dovolili Gandhiju, da je 6. aprila ob zori čisto nemoteno prelomil ob morski obali zakon o davku na sol. Umaknili so orožnike in carnike v skrivališča, tako da ni bilo o njih daleč na okoli ne duha ne sluha. Širna ravnina ob morju je mrgolela Gandhijevih pristašev, ki so čakali celo noč ob ognjih. Iz tisočerihih grl so donele narodne in svete pesmi ter molitve. Pred hišo, kjer je Gandhi počival, je taborilo 4000 njegovih najzvestejših, ležčih na obrazu v globoki molitvi. Ko se je ob 6. zjutraj prikazal na pragu, je v ljudstvu zabučalo, stotisočere roke so se dvignile v pozdrav. Gandhi se je približal v spremstvu sedmih indijskih voditeljev obali in se spustil po verskem običaju do vratu v vodo, da si očisti dušo. Nato je zajel vrč morske vode in rekel: »Dajem znamenje za začetek nepokorščine državi ter otvarjam agitacijo za neodvisnost. Na dom vzamem ta vrč morske vode, da izvem proti določilom krivičnega angleškega monopola iz njega pest soli ter jo razdelim ljudstvu. Pri tem imam trden namen, rušiti obstoječi zakon.«

Gandhijev govor pomeni torej začetek močne agitacije po vsej Indiji.

Po deželi se vrše nešteti shodi, kjer se ljudstvo poziva, naj odslej naprej ne plačuje davkov. Angleži se radi tega mnogo ne razburjajo. Visok angleški uradnik je rekel časnikarjem, da ima vlada dovolj sredstev na razpolago, da kaznuje uporne davkoplačevalce. Če nočejo plačati, tem slabše zanje! Poleg davkov bodo odšteli vladi pa še globo. Gandhijeva agitacija se bo obrnila proti ljudstvu in mu samo škodovala. Indijci bodo nadalje odložili vse javne službe in proglasili bojkot nad angleškim blagom. Poslednje orožje je posebno neprijetno angleški trgovini, toda Angleži se tudi radi tega preveč ne razburjajo. Hladnokrvnosti in spretnosti vlade se bo skoro gotovo posrečilo, da premaga agitacijo.

Kljub temu se pa narodno gibanje v Indiji ne sme podcenjevati. Iz različnih indijskih mest prihajajo vesti, da se prebivalstvo ne drži dosledno Gandhijevih navodil. Ljudem zavre večkrat kri in množijo se napadi na orožnike. Delavci stavkajo na železnicah in v tovarnah, naskakujejo uradna poslopja, vojaštvo strelja v množice. Med Gandhijeve pristaše se mešajo komunisti in pozivajo narod na nasilno revolucijo. Dokler ima Gandhi vajeti v rokah sicer ni še nevarnosti, toda kaj bo v bodočnosti?

Angleži morajo o teh stvareh zelo resno razmišljati. Gandhijevo gibanje je indijski narod popolnoma prekvasil. Prej so bili Indijci razklani v različne vere in jezike, ločeni so bili strogo po slojih ali kastah ter se med sabo strašno sovražili. Njihove razprtije so angleškemu gospodarjem zelo olajševale vladanje. V Gandhijevih vrstah pa vidiš danes mohamedanca poleg budista, plemenitnika poleg revnega, zaničevanega težaka. Nasprotja med verami in kastami zginevajo, narodna misel stopa v ospredje in družijo ljudstvo v enoto. V trenutku, ko bo v Indiji narodna zavest zmagala in objela vso deželo, se bodo morali Angleži vdati. Ta razvoj je sicer počasen, trajel bo morda še desetletja, a se ne da več zadržati.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

S tisoči drugih ujetnikov je deček prišel v Tebe. Toda Hatasu ga je med ostalimi spoznala in mu vrnila čin, ki mu je šel po rojstvu. Dasi je bila kraljična tedaj še skoraj otrok, je imela zaradi svoje odločnosti in ne navadnega razuma velik vpliv na očeta. Poslušila se je svojega vpliva, da mu je poskrbela kraljevsko vzgojo in da je lajšala usodo ujetih Hititov. Kraljica je mladega princa vedno ščitila. Od svojega osebne imetja mu je podarila knežje posestvo in palačo, v kateri je zdaj živel. Razen tega je radodarno plačala zabave in zelo čudovite domislice Sargonove, ki je užival na njenem dvoru izjemno stališče. Na imel sicer nikakega uradnega mesta, toda pri vseh slavnostih je bil v kraljičinem spremstvu.

Morda je Sargon čutil tajno zavist in sovraštvo svoje okolice zaradi svojega izjemnega stališča, morda je v globini svojega srca sovražil zmagovalce svojega naroda, eno je gotovo: bil je nesrečen. Bil je molčec

in mračen in ni zaupal nobenemu egipčanskemu velmožu. Živel je sam zase v svojem dvorcu ter se zabaval s čitanjem ali z lovom ali pa je po ure in ure sanjal na terasi, ki je bila njegovo priljubljeno zatočišče.

Tako je tudi sedaj že dobro uro ležal na mehkem ležišču, upiral oči v razne smeri.

Zdajci se je iz množice oddaljila neka majhna ladjica ter zaplula proti terasi. To je vzbudilo Sargonovo pozornost. Vzravnaval se je nekoliko in si zakril oči z roko. V ladjici je sedel oborožen moški s čepico na glavi.

»Da, to je Keniamun!« je rekel z nasmehom. »Zakaj prihaja v takšni paradi?«

V tem trenutku je čoln pristal. Mladi vojščak je skočil na kopno. V nekaj skokih je bil na terasi.

»Prihajem k Tebi kot sel, princ Sargon,« je rekel in se priklonil, »da ti naznanim prihod naše slavne kraljice — bogovi naj ji dodele slavo in zdravje. Pride semkaj, da si odpočije od potovanja. Ukazala mi je, naj ti to naznanim.«

Ko je princ zaslišal kraljevsko poslanstvo, je vstal in stoje poslušal kraljičinega sla.

»Velika je moja radost, da nesmrtna hčerka boga

Vera in življenje.

Resnica in življenje.

V velikih trenutkih osebnega in družabnega življenja stopi vprašanje o njegovem smislu živo pred oči človeka. Vselej so tajinstveni hipi človeškega življenja združeni z doživljaji nadčloveškega trpljenja. Tak trenutek je naše ljudstvo doživelo v svetovni vojni. Saj se še danes stisnejo naša srca, ko se spomnimo na strahotno življenje v barakah in ko objokujemo tisoče svojih otrok, ker so pomrli, ker niso imeli zadosti kruha in mleka. Duša se nam trese, ko nam oživi spomin na cvetoče fante in može, ki čakajo vstajenja na ruskih poljanah, na vznožjih visokih gor in na obrežjih velikih rek in vod.

Ob tem spominu nam še bolj zatemni obraz, ko slutimo, da ni veliko trpljenje svetovne vojne rodilo zaželenega uspeha, da ni pomirilo narodov.

Vedno bolj spoznavamo, da se ostri borba med narodi in državami in da se veliko govori o miru v nezavestni slutnji, da je vsak dan težje ohraniti ga. Saj se zdi, da veljajo za naše dni modrijanove besede: »Kjer diha živo bitje, takoj se prikaže drugo, da prvega uniči.«

Spoznati vso težo življenja, občutiti veliko trpljenje človeštva (gledati nemoralnost, nizkotnost, sovraštvo tega sveta, slutiti, da pada človek vedno bolj in bolj v močvirje in v propast) pomeni gledati resničnosti v obraz.

Kako naj človek ima ob tem težkem spoznanju še pogum do življenja? Ali ima Salomonov pridigar prav, ko pravi:

»Vse je nečimerno, vse je popolnoma ničevno. Gledal sem na vse dejanje, ki se dogaja pod solncem, in glej, vse je bilo nečimerno in lov za vetrom. Zato se mi je zastudilo življenje, vse delo me je vznevoljilo, ki sem ga vršil pod solncem. Kakor živini, tako se godi človeku; kakor ona pogine, tako umre tudi človek, vse ima svoj konec,

vse je iz praha in v prah se zopet porvne.

Nazaj sem pogledal in videl sem vso krivico, ki se je dogodila pod solncem in hvalil sem mrtve bolj kakor žive in bolj kot žive in mrtve sem hvalil onega, ki se še ni rodil in se ni zavedel zla, ki se dogaja pod solncem.

Kdo še vzdrži pred to grozoto? Kje si človek, ki si kljub črni resničnosti še vedno poln poguma in močnega življenskega poleta? Kako in zakaj še vedno veruješ, da bo resnica zmagala krivico, da zlo podleže dobremu. Kako si še vedno prepričan, da bo solnce zmagalo temo?

Salomonov pridigar je izgovoril veliko resnico, a ne vse resnice. Z njim in za njim morajo iti vsi, ki živijo le posvetno življenje in zanemarjajo duševno.

Pisec teh vrstic pa je vesel, ker je izšel iz ljudstva, ki išče življenskih sil v Kristusu, ki je izpovedal o sebi: »Jaz sem resnica in življenja.«

Katoliški in katoliški.

Tri vrste katoličanov živijo: katoličani iz navade, katoličani iz preračunosti in katoličani po vesti.

Katoličani iz navade so zato katoliški, ker so jih tako vzgojili, ker so njih starši, njih dedje katoliški. Med katoličani iz navade jih je dosti takih, ki zanemarjajo versko življenje, a vendar cenijo katoliško vero kot »družinsko in narodno svetinjo«. Kar se tiče nedeljske maše, tega ne vzamejo prav natančno, pač pa ne zamude slovesne službe božje za veliko noč ali božič; taki gredo tudi za procesijo in bahaško odrinejo večjo svoto: n. pr. za zidanje nove cerkve, krščanskih resnic, zlasti onih o šesti božji pa ne vzamejo prav natančno. O pravičnosti in ljubezni do bližnjega imajo običajno ne le nekatoliške, marveč celo nekrščanske pojme. Taki katoličani iz navade se boje sleherne žrtve, pri katoliških strankah jih je pre-

cejšnje število, a se ob prvem boju poskrijejo. Vendar pa so med temi katoličani iz navade še taki, ki bi postali katoličani po vesti, če bi imeli dobre voditelje.

Katoličani iz preračunjenosti so tisti, ki smatrajo vero in njene ustanove za vir osebnih dohodkov. Ni jih prav malo. Potijo in trudijo se za službo pri katoliških podjetjih, pravijo, »da bi brez čč. duhovščine in globoke zasedrane vere« nič ne zmogli, za hrbtom pa zafrkujejo vse, kar so prej hvalili. Če je prišla do moči stranka, kjer imajo katoličani kaj vpliva, so ti neznčajnejši brž prvi somišljeniki v upu na lastno korist. Vrinesejo se v katoliška podjetja, lomijo si hrbtenico pred vsakim mežnarjem, za njim pa si privoščijo vse, kar je katoliško. Svoj katolicizem stavijo le toliko časa na ogled, dokler jim nese.

Majhna pa je truma katoličanov po vesti. Nekdo jih ceni med katoliškimi možmi na 10 odstotkov, med ženskami pa na 20. Upajmo, da jih je le več takih, ki so priprostega značaja, požrtvovalni v ljubezni do Boga in ljudi ter čiste vesti. Srečen dušni pastir, če ima le enega takega v fari. En sam je že porok boljših dni za družino, farno in narod!

Objave.

Tečaj za tržaške mizarje.

Dne 23. aprila se prične obrtniški tečaj za mizarje, ki ga priredi kr. obrtna šola v Trstu, v Battistijevi ulici št. 31. Mizarji se bodo izpopolnili v mizarstvu samem in v računstvu. Tečaj bo trajal okoli 2 meseca. Za pouk je določeno 10 ur tedensko, štiri v nedeljo dopoldne, ostale v tednu od 6. do 8. ure zvečer. Vpišejo se lahko mizarški podjetniki in priznani delavci. Vpisovanje traja do 12. t. m.

Zlatih prstanov ni treba kupovati,

ampak naberite 200 listkov, ki so priloženi vsem po ¼ kg težkim paketom jajčnih testenin »PEKATETE« in dobite ga popolnoma brezplačno.

Raja počasti z obiskom moje skromno prebivališče,« je rekel in se priklonil. »Kje je zdaj kraljica?«

»V tem trenutku ogleduje zidanje svoje grobnice. Pravkar je bila v delavnici, kjer klešejo sfinge.«

»Hvala ti za dobro vest, Keniamun, a istotako za obisk, dasi ni prostovoljen,« je rekel Sargon in stisnil Keniamunu roko. »Popolnoma si pozabil name; bodi mi tisočkrat pozdravljen!«

Zaploskal je z rokami in zaklical: »Hnum!« V hipu se je pojavil star suženj.

»Odnesi to vino in sadje in pripravi novo. Pod cvetočim drevjem naj razgrnejo preprogo in postavijo nanjo kraljevski sedež. Naj bodo posli pripravljene na prvi klic.«

»Zdaj se pa pogovoriva,« je pristavil veselo in se del poleg gosta. »Pripoveduj mi, Keniamun, kaj je novega v mestu? Že davno ne hodim iz dvorca. Moja bolezen je bila vzrok, da se nisem mogel udeležiti niti slavnosti Nila.«

»Oh, novic ne manjka!« je rekel Keniamun ter odložil čepico. »Ne delaš prav, da se odteguješ družbi in se prostovoljno odrekaš prijetnim uram?«

»Imaš prav, toda kaj hočeš? Ne počutim se dobro sredi onih, ki so tvoji prijatelji, a so meni ostali tuji.

Vendar pa pripoveduj. Poznam vse in rad slišim, kaj se godi zunaj dvorca. Ali se je Mena končno zaročil z Roanto? Ali je res, da se Hartatef oženi z malo Nejto? Če se ne motim, ti je bila všeč.«

»Glede Roante ti lahko povem kar dolgo povest. Pred tremi dnevi se je zaročila s Hnumgotenom, a Mena je prejel nauk, ki ga ne pozabi zlepa. Kar se tiče Nejte, je vse resnica. Oh, Sargon! Če bi hotel, bi lahko odstranil z mojega srca težko breme in morda rešil najino srečo, kajti Nejta me ljubi.«

Hudomušen nasmeh se je pojavil na ustnah mladega Hitita.

»Ah, zopet ti ljubezen muči srce? Nepoboljšljiv si, Keniamun. Ravnaj se rajši po meni in ljubi ženske, kakor ljubimo rože, sadje in vino.«

»Tako govoriš, Sargon, ker Tvoje srce do sedaj še ni spoznalo prave ljubezni. Toda tudi nate pride nekoč vrsta!«

»To je mogoče, a malo verjetno. Toda če hočeš, da ti pomagam, moram vedeti vse. Začni torej z Roantino zgodbo.«

»Začeti moram z Nejtino zgodbo, ker je Roantina zaroka bolj njeno nadaljevanje,« je odgovoril Keniamun in mu v kratkih besedah povedal vse dogodke.

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Istre.

Gročana-Vrhopolje. — Radi polemike, ki je nastala v dopisih iz te župnije, smo prejeli več pisem. Zato se je uredništvo obrnilo na osebo, ki sicer ne biva v tej župniji, pač pa najbolje pozna razmere in je v zadevi neudeležena. Izjavljamo, da vsebuje dopis v 12. številki neresnične trditve in obžalujemo, da smo ga priobčili. Resno svetujemo vsem Gročancem in Vrhopoljcem, kar jih je dobre volje, da delujejo sporazumno za lepo petje v čast božjo.

Uredništvo.

Podgorje. — (Nenavadna do-
t.) — 17. marca sta se poročila Josip Slavec in Karolina Furlanova iz Čer-
notičev. Poroka bi se morala vršiti v
Podgorju, pa se je vršila v cerkvi
Matere božje na Gradišču, kjer že od
pamtiveka ni bilo poroke. To pa je
bilo takole: ženin je bil reven delavec
v škedenjskih plavžih. Neko noč pred
poroko je premišljeval, kako bo izha-
jal v zakonu s svojo pičlo plačo. Zaspil
in se mu sanja, da se mu približa Mati
božja z Gradišča, mu položi Dete v
roke in mu ukaže, naj je nese okoli
cerkve. Storil je tako in nesel okoli
cerkve, kjer je gorel velik plamen. Ko
je Jezusa prinesel do velikih vrat, se
je prebudil. Premišljeval je, kaj bi to
pomenilo. Nazadnje je pa stavil par
številk iz sanj na loterijo in res za-
del 1500 lir. V zahvalo za nenavadno
doto sta ženin in nevesta hotela imeti
poroko v omenjeni romarski cerkvi.

Kubed. — Letos smo bolj napredni,
ker smo nasadili več trt kot prej v de-
setih letih. Tudi črešenj smo nasadili
precej. Ves marec nam je dež naga-
jal, da smo komaj krompir posadili.
— Naš zvonik čaka še vedno na po-
pravo; škoda je vsak dan večja. —
Jusarji se čutimo prikrajšane v svojih
pravicah, posebno pri prodaji zimske
paše ovčarju.

Mihele pri Dragi. — (Smrt.) —
Tudi nas je te dni obiskala bela žena.

To ni nič posebnega. Menda prvič in
upamo tudi zadnjič pa se je zgodilo,
da je moral najbližji pokojnikov so-
rodnik sam v vas po mrliška nosila in
jih prinesiti domov; sicer bi ne mogli
mrliča niti pokopati. Starešine, prosim,
da naredijo red.

Osp. — (Plesno norenje.) —
Povedati moramo, da se naša godba
strašno boji, da bi ostala brez posla.
Za pust je godcem grozil polom. Pa-
metnim staršem so namreč ostale v
spominu besede misijonarjev in niso
pustili otrok na ples. V začetku je
bila zato plesna dvorana skoro praz-
na. Priganjači so pa šli v Gabrovico
in Mačkovlje po pomoč. In res je
kmalu nato pridrdrala iz Mačkovlj
četa našminkanih gospodičen in fan-
tov. Osapci jim pa nismo za takšno
pomoč prav nič hvaležni.

Pobegi pri Kopru. — Večina naših
deklet se je odločila, da kar prihrani
na kratkih krilih, porabi za pudranje
in... fantje že vedo. Pretekli teden
sta se dve taki sprijeli in kleli, da se
je kresalo. Brezplačni gledalci smo za-
to sklenili, da jima zaploskamo v »No-
vem listu.«

Fantje.

Prešnica. — Bral sem v »Novem li-
stu«, da je bilo na neki svatbi več ne-
kadilcev. Pohvale vredni so pa tudi
naši fantje; 36 jih je vseh skupaj, a je
med njimi le 10 kadilcev. Drugi si pri-
žgejo cigareto le včasih, da vidijo od
katere strani veter vleče.

Naš novi vodovod dobro dela. Po-
sebno korito za napajanje je velike
koristi.

Iz idrijskega kotla in okolice.

Govek na Ledinah. — (Smrt.) —
Dne 1. t. m. je po dolgi, mučni bolezni
umrla 65-letna Neža Bogatajeva, žena
znanega gostilničarja in posestnika na
»Kluki«. Naj počiva v Bogu!

Idršek. — (Nevaren ptiček v
kletki.) — Dostikrat je časopisje

poročalo o predrznem roparju in uz-
moviču, ki je bil strah cele okolice.
»Novi list« je poročal v 3. št. m. l.,
kako je bila oropana Marija Možina
in v 17. številki, kako je bil 11. julija
oropan posestnik Lapajne, ki je trpel
6200 lir škode. Po tej tatvini je bil do
sedaj mir. V sredo pa je bila okradena
posestnica Močnikova. Tat ji je od-
nesel 50 lir v denarju, za eno obleko
blaga, 10 robcev in eno urno verižico.
Zločinec bi ostal zopet neznan, da ni
posegel vmes svetovni detektiv »slu-
čaj«. V sredo zvečer pride k posest-
niku Berčiču, ki se nahaja v samotni
četrt ure nad Idrijo, neki moški prosit
prenočišča. Ugodili so mu! Zgodilo pa
se je, da je eno uro nato stopil v ku-
hinjo idrijski — mestni stražnik Za-
veljčina. Po kratkem pomenku mu
je vljudno ponudil železne zapestnice
in ga povabil s seboj. Nekaj časa je
res šel, nakrat pa naglo odskoči in ukle-
njen zdrči po strminah v temo. Straž-
nik se je sicer korajžno obnesel, toda
zadržati ga ni bilo mogoče. Drugo ju-
tro gre stražnik ves prostor preiskat
in glej čudo, našel je pri Berčiču lum-
pa, spečega brez dovoljenja na hlevu.
Poslal je še po orožnike in po trdo-
vratni borbi so ga uklenili in odpeljali
v zapor. Preiskava je že dognala, da
je prijeto skrajno predrzni tat in ropar
Alojz Vekš, p. d. »Lavrinov« iz Ži-
rovskega vrha. Star je šele 23 let. Do-
kazali so mu vse naštete tatvine in
zadnjo. Ljudstvo se je oddahnilo.

Čekovnik. — (Nesreča.) — Pret-
soboto sta se vračala z vozom iz Idrije
posestnika Janez Podobnik in Martin
Mohorič. V bližini Bevka v Nikovi
jima je zmanjkalo ceste in oba z vo-
zom in konji vred sta šla pod cesto v
grapo. Janez si je zlomil dvoje reber
in so ga odnesli v bližnjo hišo, Mar-
tin jo je pa prav poceni odnesel, konji
so se tudi le malo opraskali. — Ceste
pa menda v Nikovi ne mislijo širiti...!

Marof. — V nedeljo popoldne je v
bližini »debele skale« s kolesom vred
padla pod cesto v strugo Idrijce 18-
letna Frančiška Hladnikova. Zdobila
je le lažje poškodbe.

»Torej želiš, da govorim s Hatasu, naj prežene
Hartatefa in postavi tebe na njegovo mesto?« je vpra-
šal Sargon smeje se.

»Samo to želim, da poveš kraljici, kako silijo Nejto
v možitev s človekom, ki ga sovraži. Naša slavna kra-
ljica je bila vselej naklonjena dekletu. Morda jo reši
sramotnih okovov.«

»Obljubljam ti, da napravim, kar bo v moji moči,
in povem kraljici resnico. Hartatef je silno neprijeten
človek. Bilo bi škoda, če bi mu Nejta padla v roke. Ta
deklica me zanima, ker je podobna mojemu umrlemu
bratu Noromantu.«

»Brata si imel, ki je bil podoben Nejti?« je vprašal
Keniamun, zakaj v njegovi duši se je porodila čudna
misel.

»Da, imel sem starejšega brata, ki je umrl pri po-
vratku naše vojske. Bil je druge matere. Vendar pa se
ga dobro spominjam. Razen tega pa imam njegov do-
prsen kip. Slučajno sem ugotovil njegovo podobnost
z Nejto.«

Radostni vzkliki na reki so obrnili nase pozornost
obeh mladih mož. Keniamun je naglo pograbil čepico
in meč, Sargon pa je preletel s pogledom teraso.

Ko se je prepričal, da je vse v redu, je šel z voja-

kom po stopnicah navzdol, da spodaj pričaka kraljev-
skega gosta. Sredi množice čolnov, ki so pokrivali Nil,
je nastal prazen prostor preko reke. V tem prehodu je
brzela po valovih dolga, pozlačena ladjica, ki jo je gonilo
osem veslačev. Visoko krmilo je imelo na koncu dve
kači, nad njima pa je stal sokol z razpetimi krili. Na
klopici, ki je bila pokrita z levjo kožo, je sedela Hatasu
in z lahkimi kretnjami roke odzravljala svojim podani-
kom. Za kraljico sta stala dva vojaka s sekirami preko
ramen. Pred njo so v boku ladje sedeli Semnu in dve
ženski.

Čez nekaj trenutkov je ladjica pristala. Hatasu je
stopila iz nje ter s prijaznim usmevom odgovorila prin-
čevemu pozdravu. Semnu in ženski sta stopili za kra-
ljico na teraso, Keniamun in vojščaka so ostali na stop-
nicah.

»Zakaj vedno samotariš in se izogibaš družbi,
Sargon?« Mladost se mora zabavati in veseliti. Le star-
cem in kraljem se podaja neprestana skrb in delo.«

»Res je, skrb in delo mi ne branita uživati življenje.
Vendar pa se počutim mnogo srečnejšega, kadar sanjam
na tej terasi. Ali smem upati božanska Rajeva hčerka,
da od svojega vernega sluga kaj vzameš?«

(Dalje.)

Iz Brd.

Medana. — (Naši ljudje. — Muhastastrela.) — Kot je naveda po Brdih in najbrže po vsem svetu, so tudi pri nas ženice, ki jim teče jeziček, kakor da bi bil namazan z najfinejšim oljem: kvantajo in govorijo po cele ure in še se ne utrudijo; doma se jim pa mogoče medtem smodi kosilo ali ugaša ogenj pod loncem. Dobro opravljajo svoj posel! Pa tudi nekateri moški se znamo moško držati, kadar je treba: namesto da bi šli ob nedeljah in praznikih k maši v cerkev, stražimo pri vhodu ali se zberemo v zvoniku. Saj tukaj lahko govorimo in se smejemo!

Višnjevik. — Po kratki in mučni bolezni je umrl v krepki dobi 35 let Jožef Erzetič iz Orehovlja pri Višnjeviku. Rajnik je bil miren in delaven človek. Zapušča starega očeta, vdovo in 3 otroke. N. p. v m.!

Vrhovlje. — V nedeljo smo učakali slovesno blagoslovitev novega zvona. Prav hvaležni smo č. g. Gričlancu in cerkvenemu ključarju. — Matere so rešene velike skrbi za svoje malčke, odkar imamo šolo v vasi. Prej so morali otroci v oddaljeno Kojško in so ostali brez kosila. Občina nam je prav ustregla, da je tako uredila.

Fojana. — Kakor kaže, kokošji tatovi ne držijo posta. Te dni so spet obiskali par kurnikov. — Pred časom se je ponesrečila Olga Sridnikova. V Korminu je stala z voli na ulici, kar priteče psiček, zalaja, vol se ustraši in zbežlja; dekle je padlo pod voz in se težko poškodovalo.

Iz Gor.

Tolmin. — (Koncert. — Olepšava vrtov. — Nov grob.) — Preteklo nedeljo so imeli dijaki tukajšnje gimnazije in liceja koncert v proslavo dvatisočletnice smrti pesnika Virgilija. Koncert se je vršil v prostorih vojašnice. — Že dalj časa prav pridno popravljajo vse tri javne vrtove. Lepo so jih že očistili, zdaj nasajajo nova drevesca in raznih cvetlic; tistega za cerkvijo so precej razširili, ker mislijo napraviti v sredini vodojet. Prav lepo bo postalo sčasoma lice Tolmina in upati je, da bo privabil letos poleti še več tujcev, kot jih je bilo druga leta. — V četrtek popoldne je umrla ga Katarina Padolini v visoki starosti 80 let. N. v m. p.!

Gor. Tribuša. — Dobili smo nov most na Hrtovšču. 300 lir je nakazala občina, drugo so pa zložili občinarji z robotami in materijalom. Most bo hodil v prvi vrsti prav šolarjem. — Eno zadnjih nedelj sta dva sosedna fanta povzročila veliko rabuko. Če bi ne bilo posredovalcev, bi kdo odnesel še krvavo glavo.

Lom. — Poročali smo o novem g. kuratu in o začasnem oskrbniku, gosp. kuratu iz Kala, le o prejšnjem g. kuratu Ant. Pisku nismo še ničesar napisali. Služboval je med nami 17 let. Bil je vnet dušni pastir in zelo natančen; zato je imel tudi nasprotnike. Bil pa je mehkega srca, ljubil reveže in bil zelo radodaren, kar je pred svetom

skrival. Duše naših ljudi je znal gledati do dna. Veliko je trpel med vojno. Bili smo večkrat priča, ko je s težkim nahrbtnikom reševal cerkveno opravilo v oddaljeno vas in s tem tvegval življenje. Med vojno in po vojni je napravil na stotine prošenj brezplačno in dajal nasvete. Pred vojno rekvizicijo je obvaroval veliki zvon in po vojni je priskrbel še ostala dva. Po vojni je obnovil in povečal cerkev, poploma prenovil farovž. Mladini je bil dober učitelj, v prosvetnem delu vnet in previden voditelj. Za vse pa je žel več nehvaležnosti kot zahvale. Potrpel je vse molče. Vedna napetost živcev med vojno in neprestano delo mu je živce zrahljalo, da je moral iti od nas. Naj mu bodo te vrstice v majhno priznanje in zahvalo.

Livek. — Uzmoviči so pred časom zopet zredčili naše kurje družine. O praznih želodcih ni sledu. — Še z eno iznajdbo se lahko postavimo. Nekatero mame so fantom kar po štefan vina plačale, da bi fantje učili njih mlade hčerkice novih plesov. Fantje so vino spili, pa nič učili.

Eden iz sredine občine.

Pečine. — Po polletnem presledku se je zopet pokazala smrt. Dne 2. t. m. je kruto udarila v družino Begušev in pograbila 39-letno mater Marijo. Sicer je bolehalo že tri leta, vendar je še pred mesecem dni iskala polna upa zdravja v goriški bolnišnici. Komaj 14 dni po povratku domov smo jo spremili na kraj počitka. Zapušča številno družino, najmanjši ima komaj 3 leta. Ni čuda, da se je marsikako oko zasolilo ob grobu blage pokojnice. Zapuščeno družino naj tolaži Bog, rešeni trpinko naj sveti večna luč!

Iz Vipavske doline.

Dornberg. — (Sprememba na občini — Naši gosp. zavodi.) — Za prefekturnega komisarja naše občine je imenovan g. P. Continella, sedanji obč. načelnik v Rihembergu. Posle je prevzel v ponedeljek. — Oba naša gospodarska zavoda sta imela zaporedoma občne zборе. Udeležba je pokazala, da se člani zavedajo važnosti posojilnice in zadruga, katerima je treba izkazovati naklonjenost in podporo. Pri volitvah sta oba občna zbora izkazala zaupanje bivšima odboroma in ju ponovno izvolila. V vinnogradu in na polju nam ovira aprilovo nestalno vreme nujno delo. Želim si toplih dni. Sadje, posebno pa breskve, zadobivajo vedno več prijateljev. — Um se je omračil Andreju Mozetiču iz Tabra št. 15. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Pedrije. — Umrla je v spoštovani rodbini Joganovi v Pedrijah nad Rihembergom vrla gospodinja Ivana. N. p. v m. Družini iskreno sožalje!

Sv. Mihael. — Pred kratkim je smrt pobrala 80-letno Katarino Grudnovo. N. p. v m. — Pri gašenju apna se je nekemu delavcu tako nesrečno spodrsnilo, da si bo moral opekline na nogah zdraviti par tednov, ako ne bo kaj hujšega. — Naši vozniki se pritožujejo nad klanci. Treba bo po zrakov, če bomo hoteli kaj pognojiti.

Šmarje. — (Prezgoden grob.) — V cvetu mladosti je nepričakovano izdihnil blago dušo Milan Anf, bivši tajnik v Šmarjah. Dne 12. III. je bil pripeljan v goriško bolnišnico, kjer se je podvrget operaciji. Ker je prišel prepozno, je podlegel. Bil je pošteni, vzoren mož in skrben gospodar. Pokopali so ga v Šmarjah. Naj počiva v miru!

Lozice. — Za praznik Marijinega oznanjenja je dobila naša cerkvena lep dar. Neznana dobrotnica je na predvečer praznika darovala krasen oltarni prt. Srčna hvala! *Vaščani.*

Col. — Po prizadevanju č. g. župnika bomo dobili v najkrajšem času težko pričakovane zvonove. Upamo, da nam bodo oznanjevali veselo alelujo že iz zvonikovih lin. — Pošteni ljudje se zgražajo, ker se sedaj v postu pogostoma sliši iz zakotne gostilne cele noči godba in plesno norenje. Obsojanja vredno je tudi to, da se izvablajo tja mladoletni fantiči. Starši, pazite na otroke!

Iz Reške doline.

Ratezevo brdo. — (Maričke so godove...) Pred kratkim smo imeli v 14 dneh kar dva pogreba. Zvonil je že novi cerkovnik, ki je še malo časa na tem mestu. — Zdaj eno veselo: za svoj god so se nekatere Maričke hotele na poseben način poveseliti. Spravile so se na balincanje in jih prav po fantovsko metale.

S Krasa.

Sežana. — (Nesreča. — Ne govori slabo o bližnjem!) — V nedeljo 30. marca t. l. se je zgodila v Sežani sredi vasi na državni cesti nesreča. Osemletni Ivan Kocjan je prišel po neprevidnosti pod avtomobil, ki ga je tako poškodoval, da je kmalu umrl. — Slišal sem, da sta dve sežanski mlekarici, Katarinca in Kristinca, v openskem tramvaju pridno obirali nekega bivšega sežanskega birta, ki se je slučajno peljal v istem vozu, a ga nista videli. Ko se je zdelo možu dovolj, je stopil nenadoma pred nje, se globoko priklonil ter se jima zahvalil za uslugo. Ostali popotniki so udarili v glasen smeh, ženici pa sta bili osramočeni. Menda ne bosta več obirali poštenih ljudi.

Divača. — Naš cerkveni zbor ni bogve kako močan, ker pa složno nastopa, žanje pri službi božji ob nedeljah in praznikih uspehe. Priznanje gre tudi požrtvovalnemu pevovodji. Prav bi bilo, da bi se zbor če mogoče z naraščanjem pomnožil.

Prelože pri Lokvi. — (Dekletom besedo!) — Tisti, ki je v zadnjem dopisu javil, da dobimo preložka dekleta lastnega pismonoša, bi nemara sam rad nastopil to službo. Če hoče, mu preskrbimo tudi motorno kolo, da ne bo rabil po pol ure v 700 m oddaljeno Lokev. Sicer pa bi morda bolje storil, če bi prej pred lastnim pragom pometel. *Preložka dekleta.*

Orlek. — (Vodovod in robot.) — Vprašanje o kraškem vodovodu je še vedno odprto. Naša vas je

oddaljena od glavne ceste, to se pravi od vodovoda, kakih 1300 metrov. Da bi dobili vodo, bi morali skopati z robotami jarke in vse potrebno. Ker je svet trd, bi prišlo na posameznika po 10 dni robot. To je malo hudo, zlasti za one, ki žive od dnin. Vse to morajo možje pri vodovodu pretehtati.

Več glasov.

S Pivke.

Bukovje. — Nekdo je poročal, da smo ono nedeljo peli litanije v neki hiši, v gostilni pa da smo imeli potem ples. Prvo je res, drugo pa ne. Prepevali smo lepe pesmi, kar je pač pošteno in pravilno. — Resnici na ljubo je tudi treba povedati, da je šolsko vodstvo pravilno razdelilo darove otrokom in ne le najbogatejšim, kot so nekateri govorili.

Kaj se sliši po svetu.

45 jezikov

je gladko govoril, drugih dvajset je pa razumel g. Emil Krebs, ki je te dni, 63 let star, umrl v Berlinu. Bil je visok uradnik v nemškem zunanjem ministristvu, kjer so ga rabili zlasti za tolmača. Kakor zatrjujejo listi, dozdej še noben človek ni znal gladko toliko jezikov kakor Krebs. Bil je največji »poliglot« vseh časov, kot se taki možje označujejo z grško besedo.

Vsakih 17 minut.

Po poročilih listov se prigodi v Združenih državah vsakih 17 minut smrtna avtomobilska nesreča. L. 1929. je bilo z avtomobili usmrčenih 31.500 oseb. Grozote modernega napredka.

Kopalnica na vlaku.

Pri brzovlakih, ki vozijo med Parizom in Rimom, bodo priklopljeni vozovi, v katerih bo potnikom na razpolago tudi kopalnica.

150 papig

je dal umoriti poveljnik nekega francoskega parnika, da prepreči razširjenje nevarne papagajske bolezni, o kateri smo v listu že pisali. V Hamburgu sta zbolela dva mornarja na papagajski bolezni. Da se bolezen ne razširi in ne ogrozi moštva in potnikov, je kapitan dal obolele živali vreči v močno razgrete parne kotle, kjer so takoj poginile.

Par aprilskih.

Stara navada je, da na dan prvega aprila bližnjika potegnemo. V manjši meri se to lahko marsikom pripeti. Da bi pa sedli na lim kar veliki svetovni dnevniki, to se ne zgodi vsako leto.

Letos se je to pripetilo dnevnikom: »Berliner Tageblatt« in »Vorwärts«. Ko so berlinski listi že zaključevali večerno urejevanje, so prejeli telefonično vest o atentatu na mestno hišo. Nekateri listi so brž previdno pogruntali, da je 1. april. Socialnodemokratski »Vorwärts« in »Berliner Tageblatt« pa sta novico objavila z mastnimi črkami. Policija je brž šla z inže-

Mohorske knjige za leto 1931.

Goriška Mohorjeva družba je sklenila, da izda za svoje člane sledeče knjige:

1. Koledar za leto 1931. — 2. »Sirote«, povest, spisal Narte Velikonja. — 3. »Delavci«, povest, spisal Slavko Savinšek. — 4. »Nove postave«, razlaga najvažnejših poglavij italijanskega civilnega prava. — 5. »Otrok moj«, verska knjižica s podobami.

Udnina znaša za vseh pet knjig šest lir. V bratovščino vpisujejo čč. gg. duhovniki in pa tajništvo v Gorici, Via Orzoni 36A. Ker poteče redni rok za vpisovanje na velikonočni ponedeljek. opozarjamo vse rojake, naj se brž vpišejo v Goriško Mohorjevo družbo, da bodo jeseni mogli prejeti knjige.

nirji na lice mesta in našli so res peklenški stroj, a mesto s smodnikom je bil napolnjen z zemljo. Berlinska policija je na potegone vsa jezna, ker so nagajivi časnikarji fotografirali vse policaje in inženirje, baš ko se previdno pomikajo proti peklenškemu stroju.

V Rimu je nekdo imenitno potegnil vso odlično rimsko družbo z nekaterimi diplomati vred. Razposlal je vabila: »Nj. Ekscelenca Thaj Menam Bey Vas vabi k predavanju v zlato dvorano hotela »Ekscelsior«, kjer bo govoril o vprašanju: »Kako sem učakal 205 let?« Na koncu je bilo pripisano: »Po predavanju bi se rad osebno z Vami seznanil.« Ob določeni uri se je nabralo vse polno ljudi v dvorani, skrivnostne stare ekscelence pa ni bilo nikjer. Na steni pa je visel velik napis »1. april.« —

V Ljubljani se je raznesla vest, da bodo napeljali novo železniško progo po strugi Ljubljani, tračnice da so že položili. Res se je nabralo na Francišškanskem mostu precej zija in tudi tračnice so videli, a tiste, po katerih iz struge blato odvažajo.

Kot za vsako reč tako imajo zgod-

vinarji tudi za aprilske potegavščine svojo razlago. Cesar Domicijan je imel namreč navado, da je tedaj, ko stopi solnce v znamenje ribe (1. aprila), pošiljal senatorjem ribe v dar. Iz te navade se je razvila navada pošiljati drug drugemu v dar lesene ribe ali pa še kaj bolj smešnega. Namesto po darove pošiljamo danes po »prvega aprila.«

Jaroslav Hašek.

Menda še ni zlepa užival kak pisatelj tolikšne slave dobrega šaljivca, kot jo uživa češki pisatelj Jaroslav Hašek. Njegov roman »Doživljaji dobrega vojaka Švejka« so predstavili skoro v vse jezike. Tudi na odrih in v filmih se smeje skoro ves svet iz resnice vzeti postavi dobrega Švejka.

Proda se enanadstropna hiša s hlevom in njivo. Cena po dogovoru. — Lavrenčič, Ajdovščina, 100.

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem, ki so nas ob bridki izgubi našega nad vse ljubljenega sina, brata in svaka

MARTINA MOŠKATA

tolažili v boli, preč. duhovščini in vsem onim, ki so pokojnika spremljali na poti k večnemu počitku in fantom pevcem za ganljive žalostinke v slovo preminulemu prijatelju na domu, se s potrjim srcem zahvaljuje

žalujoča družina Moškati,
Cerkno 122.

Zahvala.

Ob prebridki, nenadni izgubi naše drage mame, oz. soproge

Ivane Joganove

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali v teh težkih dneh. Posebej izrekamo zahvalo č. g. župniku Štrancarju za spremstvo ter sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da spremijo nepozabno pokojnico na zadnji poti. — Bog bodi plačnik vsem!

Pedrije, 7. aprila 1830.

Žalujoči: soproga Franc, Jožef, Ernest, Ivan, Marija in Kristina, otroci, Kristina, nevesta

Obvestilo.

Kmetovalci, ki so vpisani v tekmo za žitno bitko in bodo odlikovani ter so zavarovani pri

katoliški zavarovalnici

„La Cattolica,“

ne bodo plačali zavarovalnine do L 400.—. Plača jo zavarovalnica sama.

Zavarujte se torej pri

„LA CATTOLICA“!

Razen »Švejka« je Hašek, po poklicu časnikar, napisal še celo vrsto humoresk, ki z jedko šalo bičajo lažnivo ponašanje človeške družbe.

»Stranka umerjenega napredka«.

Hašek ni pisal za slavo. V Pragi je stalno zahajal na vrček dobrega piva v gostilno, kjer je smešne zgodbe kar iz rokava stresal. Uredniki literarnih listov so poslušali, in če jim je bila katera všeč, so Haška potegnili za rokav, naj jim za toliko in toliko kron napiše humoresko. Norce je pa bril Hašek iz vsega sveta. Z nekaterimi ožjimi prijatelji je v Pragi ustanovil »Stranko umerjenega napredka v okvirju zakona.« Vsa Praga se je smejala Hašku in njegovi stranki. Pravila je nova stranka povzela po pravilih »Družbe za nego kanarčkov.« Predsednik stranke je bil Hašek sam, za tajnika je bil neki Drobilek, ki je znal tako imenitno svinčnike prirezovati, da mu ga ni bilo v Pragi para, stenografiral pa je tako brzo, da stenogram niti sam ni znal več prebrati. To so bile po Haškovem mnenju vsekakor sposobnosti, ki so Drobilka usposabljal za tajniško mesto. Pravila je sestavljal Opočensky, ki je bil plačan od vrste. Zato je sestavil tako dolga pravila, da so odborniki pri prvem čitanju pravil vsi pospali. Ko so se prebudili, je predsednik Hašek izjavil, da se pravila sprejmejo, predlagal pa je, naj jih avtor prelije v stihe, da bi si jih somišljeniki lažje zapomnili.

Razume se, da je bila vsa reč le bridka šala na račun tedanjih strankarskih razmer.

Polomljeni koncert.

Pošteno jo je zagodel Hašek tudi ob neki pevski tekmi. Pisal je pripravljalnemu odboru v Plzenj, da bo tekmovalo tudi pevsko društvo »Lunimir« iz Prage. Tedaj Hašek še ni bil tako znan in podpis: »Jaroslav Hašek, pečovodja,« se ni zdel prav nič čuden. Pride pevski dan. Hašek je že od prejšnjega dne imel z osmimi prijatelji, ki so predstavljali zbor pevskega društva »Lunimir«, pevske vaje po vseh plzenjskih pivovarnah. Spat sploh niso šli. Pevska društva so druga za drugim že odpela, kar se dvigne zastor in pred dvorano stoji Hašek s svojimi tički.

»Majhen zbor, a dober mora biti, dober,« so si šepetali po dvorani. »Lunimirci« niso baš čvrsto stali na nogah, a ko je Hašek zamahnil z roko, so kaj krepko urezali eno o plzenjskem pivu in kvarglih. Občinstvo je kar osupnilo in ni vedelo, ali gre za res ali za smeh. Končno je nastal tak vrišč, da so morali spustiti zaveso. Hašek pa se ni dal motiti, peli so kar za zastorom, dokler jih niso zbrali z odra. Ko so klicali Haška na odgovor zastran škandala pri pevski tekmi, se je prav nedolžno zagovarjal: »Kaj nas preganjate, saj smo se držali programa. Pisano je, naj vsa pevska društva pokažejo, kaj znajo; no, in mi smo pokazali.«

Take in podobne si je izmišljal skozi vse življenje Jaroslav Hašek, čigar naravni humor je svet šele po njegovi smrti začel ceniti.

Kmečka posojilnica na Brjah vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 13. aprila 1930. ob 14. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red.

1. poročilo načelstva in nadzorstva,
2. pregled oz. potrditev računov za l. 1929.,
3. volitev načelstva,
4. volitev nadzorstva,
5. slučajnosti.

Načelstvo.

Okrajna posojilnica v Idriji, reg. zadr. z neom. zav., vabi na

XXXV. redni občni zbor,

ki se bo vršil dne 25. aprila 1930. ob 18. uri v lastnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora,
2. poročilo načelstva in nadzorstva,
3. odobritev računskega zaključka za l. 1929.,
4. razdelitev čistega dobička za l. 1929. in obrestovanje deležev,
5. volitev načelstva in nadzorstva,
6. slučajnosti.

Načelstvo.

Če bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu zastopanih deležev.

OBČNI ZBOR

Kmečke posojilnice na Šentviški gori se bo vršil 27. aprila 1930. v posojilniških prostorih z običajnim dnevnim redom.

Načelstvo.

Avtorizirana civilna inženirska pisarna

dr. ing. Gaberščik Oskar,
TOLMIN,

izvršuje vsa civilna inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravi načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupno-prodajne pogodbe; razne cenitve za priveržena posojila itd.

ZDRAVNIK

dr. L. SIMONITI,
bivši asistent za notranje bolezni,
sprejema vsak dan v **Gorici,**

PIAZZA VITTORIA (na Travniku)

(nasproti gostilne „Fiegl“.)

od 9. - 12. in 3. - 4.

Ob sredah po četrti uri na lastnem domu v **Biljani v Brdih**

IZJAVA.

Izjavljam, da so vse govornice proti časti gospodične Zorke Fonove, Foni štev. 2 neosnovane in so plod domišljije in slabih poročil. Zato jih obžalujem v kolikor sem pri tem kriv.

Jožko Fon, štev. 4.

IDRIJA

Zobni zdravnik

Stanko Perhavec
sprejema

v Idriji: nad Kosovo gostilno št. 100
vsak petek od 9. — 15.,

v Ajdovščini: vsako soboto od 9. — 18.
Vsa dela so zajamčena.

PHENIX

Francoska zavarovalna družba
za življenje in požar.

Glavno zastopstvo

TRST, Via S. Lazzaro 8. tel. 48 - 50.

Zastopnik za goriško in tržaško pokrajino g.
ANTON POSEGA, RAZDRTO.

Največja delavnica ur in zlatnine v
Trstu. Kupuje krone po najvišjih cenah.

L. P O V H

TRST — Piazza Garibaldi
štev. 2, I. nadstropje.

Prispele so velike pošiljave

dunajskega, navadnega in
razkošnega

pohištva

po zelo znižanih cenah.

Največje jamstvo. Pošiljamo tudi na deželo.

33 CAMONUOVO 33
VIALE XX SETTEMBRE

V zelo znanih zalogah sukna iz česane volne in
izgotovljenih oblek za moške, mladeniče in otroke

„ALLE GRANDI FABBRICHE“

TRST — CORSO GARIBALDI 10 - TELEF. ŠT. 79-35 — TRIESTE

najdete vsak dan popolno izbero vsakršnih delov obleke po IZVIRNIH CENAH.

Par primerov:

moška obleka iz volne, moderne risbe	od L 110 naprej
mladeniška	od L 55
sportne obleke za otroke iz trdnega blaga	od L 35
mornariške obleke iz plavega sukna s kratkimi hlačami	od L 28
mornariške obleke iz finega sukna s dolgimi hlačami	od L 62
površniki gabarden — pristni covercoat za moške	od L 125
površniki iz angleškega sukna s pasom	od L 160
črni ali plavi moški jopiči	od L 58
moške hlače na črte iz dobrega sukna	od L 26

Vedno je v zalogi po zmernih cenah bogata izbira podlage za obleke in delovne suknje, bombažastih hlač, halj in jopičev za delo po trgovinah itd.

N. B. Za naročila po meri imamo **lastno krojačnico.**

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

TRST, dne 8. aprila:

Krompir: domači (ida, kamnik) 35 do 40, gališki 25, ogrski 35, novi 140 do 160.

Zelenjad: zeleni radič 60 do 90, za kuhanje 80, kislota zelje 130, motovilec 120 do 140, glavna solata 140, cvetača 80 do 90, brokoli 50 do 60, korenje 160, hren 400, špinača 120 do 140, grah 180.

Jajca 35 do 45.

GORICA, 8. aprila:

Zelenjad: glavna solata 50 do 60, špinača 30, peteršilj 30, zeleni radič 30, motovilec 60 do 70, šparglji 800 do 900, špargeljčki (drobni šparglji) 400, brokoli 10 do 15, zelena 60 do 80 stotink za kg, lobodiče 10 do 11 stotink za sveženj.

Krompir 25 do 30.

Maslo 12 do 12.50, jajca 32 do 38.

Opomba: Na trgu je preobilica zelenjadi, zato so cene zelo nizke. Iz inozemstva je prav malo povpraševanja. Pojavili so se šparglji, katerih pride na trg komaj kakih 100 kg dneвно. Rdeči radič je končal.

Zgornje cene veljajo na eksportnem trgu, kjer kmetje in vrtnarji prodajajo pridelke trgovcem izvoznikarjem ali prodajalkam za trg. Na drobno so seveda cene višje, a ne bi smele biti več ko za 20 odstotkov. Dne 8. aprila so bile na trgu na drobno sledeče uradne cene:

Zelenjad: šparglji 900 do 1000, brokoli 20 do 30, solata 60 do 80, zeleni radič 60, prvi radič 120 do 160, špinača 40 do 50, zelena 80 do 100, motovilec 80 do 100, grah 160 do 170.

Drugo: česnik 6.— L, skuta 4.—, med 9.50, mlekarško maslo 16.50 do 17.—, kmečko maslo 14 do 14.50, jajca —.35 do —.40.

Med temi uradnimi cenami na trgu na drobno in cenami, ki jih morajo plačati goriške gospodinje, je zopet razlika: največkrat navzgor, tu pa tam tudi navzdol. V teh dneh dobiš brokole, radič in solato pod, grah in šparglje pa le nad uradnimi cenami, kar zavisi od obilice in dobrote blaga.

V bodoče bomo kakor dosedaj priobčevali le cene na debelo.

Vpliv mraza in toplote na vino.

Vsak kletar ve, da nista mraz in toplota brez vpliva na vino.

Mraz ohranjuje v glavnem vino tako, kot je, torej se vino ne razvija, ne stari. Če je pa mraz prav hud (kakor lansko zimo), vpliva na vino čistilno: vinski kamen, barva, beljakovine in podobne snovi se spuste na dno.

Drugačen je vpliv toplote. Tu vplivata alkohol in kislina drug na drugega ter se tvorijo eterična olja, ki delajo stara vina tako prijetna. Toplota vpliva potemtakem zelo ugodno! To pa je slučaj le pri popolnoma zdravih in pravilno kletarjenih vinih. Šibka in zanemarjena vina toplota uniči, ker se pri višji toploti bujnejše razvijajo različne glivice in kali bolezni.

Zato morajo kletarji paziti, da so njihova vina pri rastoči toploti popolnoma zdrava. Šibka vina bi kazalo porabiti že pred pomladansko toploto. Ugodno vpliva na šibka vina tudi doatek citronove kisline (50 do 100 gramov na hl). Kisline pa ne smemo dati v obliki limonov, temveč prahu.

Za velikonočne praznike

so došle velike pošiljatve pomladanskega blaga tvrdki

S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Madapolam »Sole« L 1.80,
platno »Madonna« L 2.20,
domače platno L 2.80,
»pelle uovo« L 2.80,
schirting »Sposa« za nevestino
opremo L 3.20,
platno »Famiglia« vis. 150 cm L 4.20,
dovbas, visoko 150 cm . . . L 4.50,
pravo češko platno, vis. 150 od L 10.— naprej,
platno »Famiglia«, vis. 150 cm L 4.20,

Izredna prilika:

volneni mušlin L 8.50 naprej.
popelin za srajce v vseh
vzorcih L 3.30 naprej.
ribs za obleke po L 7.50 naprej.

Velika izbira blaga za moške obleke.
Nogavice, maje, robci itd.

G. Carlotto,

**Kemična GNOJILA.
Izbrana SEMENA.
Ugodne cene!**

Gorica, p. Cavour 3

ZDRAVNIK

Dr. G. GREGORIG

za notranje bolezni

sprejema vsak dan

od 10. - 12. in od 3. - 4. ure

V GORICI, Viale XXIV. Magg. (prej via
Tre Re) šte. 9. v pritličju.

Tvornica tehtnic, uteži in mer Giuseppe Florenc & C.o

TRST, via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer
in tehtnic oblastveno odobrenih
iz domačih in inozemskih tvornic.

Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo
nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice
in uteži na razpolago brezplačno.

Velika priložnost!!!

Velika zaloga volnenine visoke 150 cm, vredne
35 lir za meter, se prodaja po L 16.50.

Zaloga popelina za srajce po L 3.95.

Platno za srajce, 150 cm visoko, po L 4.50.

Domače platno, 80 cm visoko, po L 3.50.

Platno »Madonna«, težko, 80 cm vis., po L 2.80.

Jajčna kožica, najfinejša, 80 cm vis., po L 2.90.

»Tibet«, črn, težak, 120 cm visok, po L 3.90.

Saten, črn, težak, 120 cm visok, po L 3.90.

Saten, črn, svetlikast, 140 cm vis., po L 6.90.

Frštanj, dobre barve, po L 1.50.

Platno iz lanu, 80 cm visoko, po L 5.90.

Panama za srajce, 80 cm visoko, po L 2.90.

Nogavice, oprsniki, maje, srajce, rokavice,
naramnice, robci, brisače itd. itd. — Vsi predmeti
so prvovrstni, prodajamo jih po tovarniških cenah.

MARIJA ACCERBONI — TRST

Zaloga manufakture, tkanin in blaga.
Via Genova št. 21.

Proda ali se da v najem z vsem inventarjem
(ev. tudi blagovno zalogo)

trgovska hiša

v majhnem, prometnem industrijskem kraju
(Laško, Slovenija). Stoji blizu postaje in je
ena izmed vodilnih

trgovskih hiš

s specerijo, deželnimi pridelki in manufakuro.

Ponudbe pošljite na naslov: *H. Herman,*
Laško, Slovenija.

Dr. Emil Gresic,
sin,

zdravnik in porodničar,
bivši asistent kr. bolnišnice za porodništvo
in ženske bolezni v Turinu,

dr. Gresic Emil - oče,
zdravnik,

sprejemata v Gorici,

Plazza Vittoria šte. 5 (na Travniku),
na isti strani, kot je cerkev.

**NASMEH
VESELJE
ZDRAVJE**

Kadar so vaša čreva in vaš
želodec res čisti in urejeni,
tedaj le težko obolite. Za
očiščenje želodca in črev je
še najboljši čistilni čokoladni
bonbon ARRIBA.

Je te odvajalno sredstvo, ki
učinkuje z vso gotovostjo pri
starih in mladih. ARRIBA pri-
nese v hišo nasmeh, veselje
in zdravje.

L 0.50
komad

ARRIBA

CISTILNI ČOKOLADNI BONBON

Asfaltna lepenka v poljedelstvu.

Suša je hud sovražnik poljedelstva. Zato so se že mnogi mučili z mislijo, kako bi ohranili zemlji tudi ob suši vlago. Po dolgih poskusih so začeli v Franciji, na Španskem in tudi v mnogih pokrajinah Italije uporabljati asfaltno lepenko kot sredstvo, ki naj za- drži v zemlji vlago in jo ohrani v do- bro rastlini. V italijanskih kmetijskih strokovnih listih je vse polno člankov, kako se rabi asfaltna lepenka, in vsi spisi govore o velikanskih uspehih, ki so jih kmetovalci z njo dosegli.

V bistvu gre za sledeče: če vsadimo, recimo grah, stoje rastlinice na prav majhnem koščku zemljišča, svojo hra- no pa črpajo s pomočjo korenin iz okolice. Ker črpajo koreninice hrano lahko le v obliki raztopin v vodi, se ne morejo hraniti, če je zemlja suha in brez vlage. Zemljo izsušita veter in toplota, voda sama pa izgine v obliki pare. Asfaltna lepenka ima nalogo za- držati vlago v zemlji in jo tako ohrani- ti za koreninice, oziroma za hranil- no raztopino. Če so tla pokrita z as- faltno lepenko, se voda ne more spre- meniti v paro in veter, oziroma toplo- ta je ne moreta odnesti. Z asfaltno lepenko se pokrijejo le mesta, kjer rastlina ne raste, torej med grmi gra- ha in fižola, okoli grma bučnic, zelja, koruznih stebel itd.

Na razstavi v Veroni, ki se je za- ključila koncem marca, so bili v po- sebni stojnici zbrani podatki o dose- danji uporabi asfaltne lepenke; stro- kovnjaki pravijo, da smatrajo rabo asfaltne lepenke za velevažno iznajd- bo v korist poljedelstva, saj omogoča gojenje gotovih rastlin tudi tam, kjer jih dosedaj radi suše ni bilo mogoče gojiti.

Izvoz krompirja iz Italije.

Glasom ministrskega odloka je mo- goče izvažati iz Italije krompir, le če so izpolnjeni sledeči predpogoji:

1. Gomolji morajo biti zdravi, celi, čisti in brez kavja. Najnižja teža po- sameznega gomolja mora presegati v dobi od 20. do 31. maja 20 gramov, od 1. do 14. junija 25 gramov in od takrat naprej 30 gramov.

2. Nakladanje: polne vreče morajo tehtati 25 ali 30 ali 50 kg. Vreče mo- rajo biti nove, iz jute (vrečevina), su- he in morajo tehtati vsaj 220 gramov za polno vrečo od 25 kg, 240 gramov za 30 kg in 400 gramov za ono 50 kg krompirja. V vreči ne sme biti več kot 1% zemlje. Nadzorstvo nad pošiljat- vijo se izvrši pri nakladanju na po- staji.

Koliko vina se popije v italij. mestih.

V naslednjih mestih je popila lans- ko leto vsaka oseba te le litre vina: v Turinu 129, v Milanu 124, v Genovi 120, v Florenci 115, v Benetkah 106, v Rimu 98, v Bologni 74, v Trstu 73, v Neapolju 49, v Palermu 39.

Ker pride omenjena količina vina na vsako osebo, torej tudi na otroke, je jasno, da so ga posamezniki morali pošteno cukati. Iz številke je tudi raz- vidno, da pijejo v južni Italiji manj kot v severni.

ÖHLER

vam nudi za

**veliko
v
noč**

velikansko izbero zadnjih
novosti v vseh oddelkih,
ki so za novo letno dobo
na novo založeni po

najnižjih cenah.**ÖHLER**

Corso V. E. III št. 16

TRST Corso V. E. III št. 16

Nove postavbe.

VOJNOODŠKODNINSKE HIŠE IN DAVEK.

Na razna vprašanja o tem predmetu odgovarjamo še enkrat v listu:

Do 15. aprila 1930. morajo vložiti rekurz proti hišnemu davku vojni oškodovanci, ki jim je bil hišni davek za l. 1930. predpisan, čeprav bi morale biti njihove hiše oproščene hišnega davka za dobo 25 let na podlagi znašne okrožnice finančnega ministrstva.

Opozoriti moramo, da je davkarja v mnogih slučajih uradno črtala vojnoodškodninske hiše iz davčnega seznama za l. 1930. Za mnoge vojnoodškodninske hiše pa je davkarja predpisala za l. 1930. hišni davek po pomoti ali pa radi tega, ker ni imela na razpolago dokumentov, na podlagi katerih bi lahko oprostila vojnoodškodninske hiše hišnega davka.

V takih slučajih mora vojni oškodovanec, katerega hiša je bila po vojni zelo poškodovana, vložiti do 15. aprila rekurz na davkarjo (Ufficio Distrettuale delle Imposte) in zahtevati, da se davek za l. 1930. odpiše in da se hiša oprosti hišnega davka za nadaljnjih 20 let.

O ZAPUŠČINSKI PRISTOJBINI.

Ko kdo umrje, dobijo njegovo premoženje na podlagi oporoke, volila (zapisa, legata) ali pa zakona njegovi dediči in volilojemniki.

Kdor na katerikoli način kaj pridobi kot dedič ali volilojemnik (legatar), mora plačati posebno pristojbino, ki se imenuje zapuščinska pristojbina.

Zapuščinska pristojbina je progresivna, to pomeni, da moraš plačati tem več, čim več podeduješ, in znaša najmanj 12% in največ 50% zapuščine.

Višina pristojbine.

Oddaljeni sorodniki, osebe, ki so zvezane med seboj po svaštvu, in nesorodniki, morajo plačati nastopno pristojbino:

- a) do 10.000 lir zapuščine 12%;
- do 25.000 lir zapuščine 15%;
- do 50.000 lir zapuščine 18%;
- do 100.000 lir zapuščine 22%;
- do 250.000 lir zapuščine 26%;

itd.

b) Ako deduje posinovljenec po osebi, ki ga je posinovila (in narobe), znaša pristojbina polovico zgornje;

c) dobrodelni zavodi, ustanove in društva, ki so bila pravilno ustanovljena, plačajo vedno 5% pristojbine od vrednosti zapuščine;

d) pristojbina od zapisov (legatov), ki jih je zapustil gospodar služinčadi za njih vzdrževanje, znaša vedno le 3%, ako ne presega zapis 2000 lir.

Prosti so

pristojbine bližnji sorodniki, in sicer: 1. osebe, ki so si sorodne v ravni vrsti: stari oče, oče, sin, hči itd.;

„La Blocchista Tessile“

Trst, Via Madonnina št. 8,

je edina trgovina na debelo, katere ne smete zamenjati s kako drugo. Samo mi prodajamo sveže in trajno blago. Vsi znajo prodajati izmeček po nizki ceni, a nobeden ne prodaja dobrega blaga po naših cenah.

Par primer naših cen Vas bo še bolj prepričalo.

Čitajte natančno in primerjajte:

»voilé« raznovrstn. vzorcev m L — 95,
platen svila, pralna . . . m L 1,95,
platin. svila, rožasta, pralna m L 3,50,
opal, trajne barve m L 2,50,
poplin za srajce m L 2,90,
madapolam, dober 80 cm v. m L 1,75,
satin, črn 130 cm visok . . m L 3,90,
brisače iz konoplje m L 2,40,
pomladansko blago m L 1,95,
bomaževina, rumena m L 1,90,
platno za rjuhe 150 cm vis. m L 3,95,
prtenina, težka, 120 cm vis. m L 3,90,
brisače cvirnaste kos L 1,50,
brisače gobaste kos L 1,50,
dežniki za moške in žen. kos L 11,90,
posteljno pogrinjalo iz
svile za 1 osebo kos L 39,50,
posteljno pogrinjalo iz
svile za 2 os. (240×270) kos L 59.—,
moderček za žen., cvirnat kos L 1,90,
mrežaste maje za veslače kos L 2,50,
maje za moške s kratkimi
rokavi kos L 3,50,

ovratnice iz svile kos L 1,90,
moderne ovratnice iz čiste
svile kos L 3,90,
svilene žepne rutice kos L 3,50,
podveze za moške iz svile kos L 1,90,
pasovi za moške hlače . . . kos L 1,95,
moške srajce za šport . . . kos L 12,90.

NOGAVICE:

ženske nogavice s šivom . par L 1,70,
žen. nogavice iz sukanca . par L 2,90,
žen. nogav., svilene I. vrste par L 3,90,
žen. nogav., nemške, mod. par L 6,90,
žen. nogav., nemške, fin. par L 7,90,
moške nogav., enobarvne par L 1.—,
moške nogavice, pisane . par L 1,25,
moške nogavice, škotski
sukanec par L 1,95,
otroške nogavice, razne
velikosti in vseh barv
od L 1,50 naprej.

Poskusite enkrat in ostali boste naši odjemalci.

Edina poštena trgovina.

„La Blocchista Tessile“

TRST; samo v via Madonnina st. 8.

Ortnarji!

Največjo izbero najboljših vrst stročjega fižola: visoki in nizki Mont' d' or, visoki in nizki črni maslenček, St. Fiacrè, milanski fižol itd., dobite le pri meni. Zahtevajte cenik!

Agronom

JUST UŠAJ,
GORICA,
Piazza della Vittoria 4.

Za obuvale rabite

SAMO

ki
otro-
ni,
omeči
in
osvetli
iz-
delek

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria št. 4
Telefon N.ro 72-73.

2. mož in žena;

3. bratje in sestre;

4. strici in nečaki;

5. otroci bratov in sester, ako dedu jejo namesto svojih staršev po stricih in tetah;

6. nezakonski otroci, ako jih je oče priznal.

Pripomniti je treba, da morajo tudi te osebe plačati majhno (1%) pristojbino za prepis posestva na njihovo ime v kataster in za prepis lastnine v zemljiški knjigi.

Kateri dolgovi se lahko odbijejo?

Od zapuščine se odbijejo dolgovi, ki so razvidni iz kakšnega javnega dokumenta, n. pr. notarskega akta ali razzodbe (sentence).

Odbijejo se tudi dolgovi, ki izhajajo iz zasebne listine, toda le v slučaju, če so dan, mesec in leto, ko je bila zasebna listina napravljena, natančno določeni. Zato je treba zasebno listino registrirati pri registrskem uradu, ker le tedaj zamoremo govoriti o določenem datumu.

Istotako se odbijejo dolgovi nasproti javnim upravam, n. pr. za davke, pristojbine itd. Pri trgovcih se odbijejo vsi dolgovi, ki izhajajo iz trgovskih knjig.

Troški bolezni in pogreba.

Od zapuščine se odbijejo tudi troški, ki jih je imel pokojni z boleznijo v zadnjih šestih mesecih pred smrtjo. Te troške pa je treba dokazati z zdravniškimi, lekarniškimi in drugimi pobotnicami.

Odštejejo se tudi troški za pogreb, če jih dokažeš z rednimi pobotnicami. Ne odbijejo se pa vsi pogrebni troški, marveč le taki, ki jih zakon dovoljuje. in sicer: do 1000 lir zapuščine lir 100; od 1000 lir do 5000 lir zapuščine 6% in najmanj 100 lir; od 5000 lir do 10.000 lir 5% in najmanj 300 lir; od 10.000 do 25.000 4% in najmanj 500 lir; od 25.000 lir do 50.000 lir 3% in najmanj 1000 lir; od 50.000 lir do 100.000 lir 2% in najmanj 1500 lir itd.

Prijava zapuščine.

Zapuščinska pristojbina se odmeri na podlagi prijave, ki jo predložita registrskemu uradu dedič in volilojemnik. Prijava se mora napraviti na posebnem vzorcu, ki se dobi pri omenjenem uradu in predložiti jo je treba v teku 4 mesecev po smrti osebe, ki ti je kaj zapustila. Ako se pa napravi inventar, je treba zapuščinsko prijavo predložiti v teku 4 mesecev, ko je bilo treba napraviti inventar, in če je bil inventar prej napravljen, v teku 4 mesecev od dneva, ko je bil inventar izgotovljen. Ko se dela inventar, se mora prijava vsekakor izpolniti najkasneje v teku enega leta po oporočnikovi smrti, četudi ni še bil inventar do takrat zaključen. Zapuščinsko prijavo moraš vedno napraviti, ako si dolžan plačati zapuščinsko pristojbino. Prijava pa moraš tudi napraviti, čeprav si oproščen pristojbine, ako si podedoval nepremičnine, ker moraš plačati 1% pristojbino, za prepis nepremičnin na tvoje ime v kataster in v zemljiško knjigo.

„MAGAZZINI DEL POPOLO.“

LEONARDO CHIECO.

TRST, Piazza Garibaldi N. 1. - prej Barriera vecchia.

Za velikonočne praznike smo dobili veliko zalogo blaga, katerega prodajamo po polovični ceni:

zefir za srajce	L. 1:40
platnena svila, pralna	2:20
bombaževina rumena	1:95
Madapolan	1:70
platno (belo) za rjuhe 160 cm.	3:80
bela in barvana prtenina	3:90
barvani in beli prtíči	0.90
dvonitnik za žimnice	2:70
svileni robci	2:90

Velika zaloga srajc, nogavic, ovratnic i. t. d.

Izrabite to priliko!

Darila

za poroke in krste

dobite v zlatarni

F. BUDA,

**Trst, Corso Garibaldi 35,
via Roma 16.**

Zobni zdravnik

dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23-II.

9h sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

ZDRAVNIK

**dr. Gresic Adalberto,
starejši sin,**

sprejema vedno v svojem

ambulatoriju

v GORICI,

na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/I.

nad lekarno Cristofoletti.

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik

dr. P. Ugo Netzbandt,

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Trdka Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 258: Sem invalid druge kategorije in dobivam 180 lir mesečne pokojnine. Pravijo, da dobivajo nekateri tudi draginjsko doklado. Imam li tudi jaz pravico do draginjske doklade in kam naj se obrnem? — **Odgovor:** Res je, da se priznava velikim invalidom doklada za posebno oskrbo. Gre pa za najtežje bolezni, ki so v zakonu naštet. Doklada za posebno oskrbo je n. pr. priznana jetičnemu bolniku, ki ni sposoben za nobeno delo več, tak bolnik dobi letno 1600 lir doklade. Če manjkata invalidu obe nogi in ena roka, dobi letno 4000 lir posebne doklade. Če hočete imeti prav točen odgovor, nam morate sporočiti, kakšno bolezen imate, nato Vam šele točno povemo, ali imate pravico do doklade ali ne.

Vprašanje št. 259: Priženil sem se na posestvo, poročivši starejšo hčer. Njena mladoletna sestra in brat sta vključena na posestvo za doto na podlagi notarske pogodbe, ki jo je napravil oče l. 1923. Ali sestra in brat lahko sedaj razveljavita pogodbo? — **Odgovor:** Če jima je oče zapustil v notarski pogodbi, kar jima pritiče kot nujni delež (parte legittima), ne moreta pobijati pogodbe.

Vprašanje št. 260: Vložil sem prošnjo za potni list za izselitev v Jugoslavijo, pa je bila zavržena. Ali lahko napravim rekurz na višje oblastvo v Rimu? — **Odgovor:** Najprej rekurirajte na prefekturo, potem na notranje ministrstvo v Rimu. Rekuru (na kolkovanem papirju) ni treba prilagati slik, »nulla osta«, itd.

Vprašanje št. 261: Sem z neko osebo v tretjem členu v sorodstvu, pa mi ni nič zapustila, dočim je zapustila drugim sorodnikom v drugem in tretjem členu. Ali imam pravico zahtevati svoj delež? — **Odgovor:** Pravico do nujnega deleža imajo le otroci in starši, nimajo pa te pravice ne bratje ne sestre, še manj seveda drugi sorodniki.

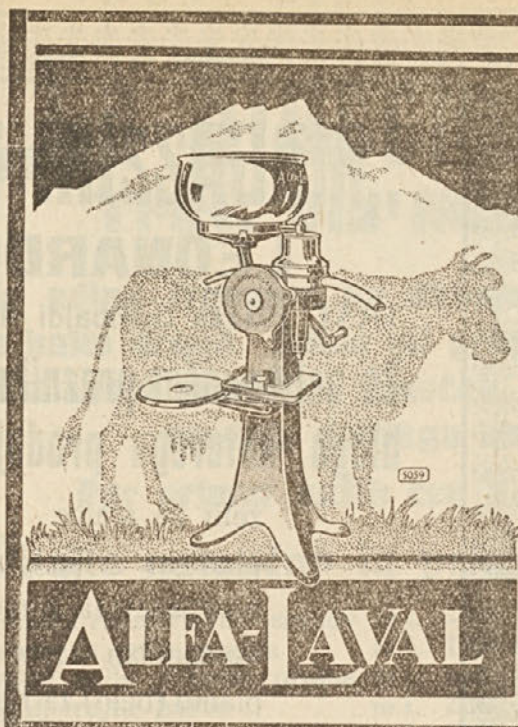
Vprašanje št. 262: Lansko leto sem si zlozil nogo, ko sem sekal drva za dom. Ali mi pritiče kakšna podpora? — **Odgovor:** Vprašati morate zdravnika, če je napravil prošnjo za priznanje zavarovalnine na »Cassa mutua infortuni agricoli San Marco«, Venezia, Mestre.

Vprašanje št. 263: Imam 16 let, a pred 5 meseci se mi je začela kriviti hrbtenica. Ali se da še ozdraviti in kako? — **Odgovor:** Nujno Vam svetujemo, da se obrnete do zdravnika. Edino le zdravnik Vam more pomagati. Škoda, da ste čakali toliko časa.

Vprašanje št. 264: Kaj napravim iz vina, ki se je skisalo? — **Odgovor:** Močno kislo vino je dobro le za kis. Če je pa vino le malo cikičnilo, kupite v drogeriji za vsak hl 100 do 150 gramov marmornega praška (polvere di marmo) in ga primešajte vinu. Opozorjamo pri tem, da prašek ne bo vina ozdravil, temveč mu bo le odvzel nekoliko kislobe in zadržal nadaljnje kisanje. Poskrbite zato, da bo vino čimprej porabljeno. Vino se je skisalo, ker niste z njim prav ravnali! Drugič pazite!

Vprašanje št. 265: Kokoš je pojedla zrno, zastrupljeno s cinkovim fosforjem, in poginila. Ali je meso užitno? — **Odgovor:** Kokoš je poginila, ker je prišel strup v kri, kjer je tudi ostal. Tako meso je zelo sumljivo. Ne jejte ga!

Vprašanje št. 266: Ako se pravilno dela s posnemalnikom »Diabolo«, koliko časa ostane rabljiv? — **Odgovor:** Iz prakse sicer tega ne vemo, a gotovo ostane rabljiv tudi 20 let, če je pravilno pritrjen (da se ne giba) in če ga pravilno snažiš in mažeš z oljem. V Cerknem je deloval posnemalnik dunajske »Alfa« nad 30 let in je še dober.

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

5. Via Farneti - MILAN 119 - Via Farneti 5.

Josip Kerševani, Gorica,

Piazza Cavour šte. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarov „MUNDLOS“ in „PFAFF“, dvokoles originalnih BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

GORICA — Piazza Cavour šte. 5

Benčin „LAMPO“

Benčin „LAMPO“

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne „Sandler & Graff“. Brezplačen pouk v umetnem vezenju in pletenju.

Telefon št. 415. Brzojavke: KERSEVANI, GORIZIA, CICLI

Ker so tvrčki

G. CORETTI,

nasl. tvrdke

G. STRUCHEL

via Mazzini 36, TRST, via S. Caterina 7.,

odpovedali prostore, je začela v ponedeljek 7. t. m. razprodajati najnovije zaloge, ki si jih je nabavila za obnovev, z odbitkom

30%

od cen, ki so označene in že itak prav nizke.

Volnenina, suknenina, svilenina v enotnih in pisanih barvah, blago za perilo, perilo za moške in ženske, bogata izbira moških srajc, maje, nogavice, rokavice za moške in ženske, brisače prti, prtici, halje, pregrinjala, zavese, preproge, obposteljne preproge, preproge za hodnike, rute ovratnice namnice, robci in drobnarije v največji izbiri.

NB. Vse blago je prvovrstno in zajamčeno.

Vprašanje št. 267: Ali smemo dajati volom, ki vozijo, kuhano koruzo? — Odgovor: Kdo Vam brani? Boljša pa je le ogreta in na debelelo zdrobljena koruza, zakaj tako vol bolje prežveči.

Vprašanje št. 268: Krti mi delajo veliko škodo na travniku. Ali jih smem preganjati in s čim? — Odgovor: Krta morate pustiti pri miru, ker tako velewa zakon. Mogoče pa Vam ne dela škode krt, temveč velika poljska miš (veliki voluhar), katero zastrupite s cinkovim fosfatom. Dobite ga v drogeriji na priporočilo Kmetijskega urada (Cattedra ambulante d' Agricoltura).

Vprašanje št. 269: Kje bi dobil necepljena sadna drevesca, n. pr. hruškova in jablanova? — Odgovor: Sedaj spomladi vprašujete, ko bi morala biti drevesca že vsajena! Divjake ima vsaka večja drevesnica; najboljša pa si boste vzgojili sami iz pešk: hruškove iz pešk tepke in jabolčna iz pešk jabolkelesnike, ki jih je pri vas mnogo.

Vprašanje št. 270: Kupil sem stavbo in zemljišče od osebe, ki dolguje banki. Ali lahko banka stavi na dražbo tudi parcele in stavbo, ki sem jih jaz kupil? — Odgovor: Če je banka vknjižena za svojo terjatev tudi na parcelah, katere ste Vi kupili, jih lahko žene na dražbo.

Vprašanje št. 271: Oče je pred smrtjo napravil oporoko in zapustil enemu sinu skoraj vse, ostalim pa le po nekaj lir. Ali je taka oporoka veljavna? — Odgovor: Bratje in sestere lahko zahtevajo, da jim brat dedič doplača, kar manjka k nujnemu deležu.

Vprašanje št. 272: Sestra ima pravico do pokojnine, a biva v Jugoslaviji. Ali je mogoče, da bi s pooblastilom zanjo dvigala pokojnino druga, tukaj bivajoča sestra? — Odgovor: Po zakonu je mogoče. Najprej morate napraviti prošnjo preko prefektore na finančno ministrstvo. Nato naj Vam izstavi sestra v Jugoslaviji pooblastilo.

Vprašanje št. 273: Imel sem osmico; dovoljenje mi je izteklo, občina pa noče podaljšati dovoljenja, češ da brez kavcije 500 lir ne sme biti osmica odprta več kot mesec dni. Kaj naj napravim, ko pa sem od vina v kleti že plačal užitnino in mi denarja ne vrnejo? — Odgovor: Ako mislite ineti tudi v bodočih letih osmico, je pametno, da položite 500 lir, zakaj enkrat plačana kavcija velja za vedno.

Vprašanje št. 274: Star sem 67 let in dobivam po padlem sinu mesečno 55 lir. Ker zelo boleham in ne zmorem nobenega dela, prosim za pojasnilo, ali mi pritiče zvišanje pokojnine? — Odgovor: Poizkusite in napravite prošnjo za povišanje pokojnine na ta le naslov: »Direzioe Generale delle Pensioni di guerra, Ufficio Terre Redente, Roma«. Upamo, da bo prošnja ugodno rešena.

Nove vrste cigaret.

Italijanski tobačni monopol je dal razprodajalcem, pooblaščenim za razprodajo tujih cigaret, v razprodajo nove cigarete, izdelane na otoku Rodu (Egejsko morje). Imenujejo se *Rodi* in *Samsoun*, stanejo po 30 in 36 stotink ena.

V teh cigaretah je najfinejši tobak iz oriente, ki je lahek, lepo dišeč, v njem je malo nikotina. Cigarete so v lepih škatlah, so z zlatim ustnikom ali brez njega.

F. FURLAN - Ajdovščina

priporoča, svojim odjemalcem in ugl. občinstvu iz okolice, da si pred nakupom raznega blaga za velikonočne praznike ogleda njegovo veliko izbero raznih sportnih srajc od najfinejših do najcenejše vrste, moških in ženskih nogavic, ovratnic, majc, dežnikov itd.

Blago solidno.

Cene znižane.

Vsi morajo vedeti, da so
čevlji tvrdke Forcessin
najboljši in najcenejši.
TRST, VIA CAPRIN 5, (Sv. Jakob).

Govorimo slovenski.

NOVA LETNA DOBA JE PRIŠLA!

Če se hočete dobro in poceni oblačiti, morate kupovati le pri tvrdki

„AL CALMIERE.“

Tkanine in že ukrojeno blago vlastní KROJAČNICI.

TRIESTE, Ponte della Fabbra vogal Via Carducci. Tam najdete:

najbogatejšo izbero že narejenih oblek za može, mladeniče in otroke, največjo zalogo moškega in ženskega sukna, zadnje novosti.

Popolnoma zajamčen in po vseh pravih urezan kroj, bodisi da je že pripravljen ali ga je šele treba urezati.

Cene prav zmerne!

TRGOVINA ČEVLJEV

Trampuš & Kokelj,

Gorica, via Rastello 30.

Vam nudi za praznike bogato izbero čevljev vsake vrste. Za ženske in deco v rjavih in svetlih barvah primernih za poletno dobo, za moške visoke in nizke, črne in rjave po najnovejših krojih. Vse lično izdelano in iz dobrega usnja. Domači izdelek iz lastne delavnice.

Nizke cene!

Trpežno blago!

Valuta — tuji denar.

Dne 9. aprila si dal ali dobil za:

1 dolar	19.05
1 angl. funt	92.77
100 dinarjev	33.75
100 šilingov (avstr.)	269.—
100 čeških kron	56.52
100 nemških mark	455.25
100 švic. frankov	369.60
100 franc. frankov	74.69
100 belg. frankov	266.25

Beneške obveznice 75.10; obveznice »Consolidato« 81.25.

Loterijske številke

Dne 5. aprila 1930.

Bari	19	8	12	20	2
Florenca	88	58	5	48	73
Milan	34	78	62	70	77
Neapelj	22	27	71	9	67
Palermo	49	33	58	11	78
Rim	2	79	28	16	31
Turin	15	40	72	83	16
Benetke	49	81	89	57	23

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek 14. aprila: Lokev, Maserija.

Torek 15. aprila: Rihenberg, Slivje.

Sreda 16. aprila: Idrija, Trnovo pri Bistrici.

Četrtek 17. aprila: Buzet, Sv. Nedelja pri Labinu.

Petek 18. aprila: Št. Peter.

Cibejeva lekarna „Minerva“

TRST, PIAZZA S. FRANCESCO,

blizu nove sodnijske palače,

izdeluje:

BIOGLOBIN, krvni liker za slabokrvne ženske in otroke;

CISTILNI SOK ZA KRI, z jodom, najboljšo pomladansko čistilno sredstvo za kri;

CISTILNI ČAJ ZA KRI, čistilne kroglice za kri;

MENTHOSALYL, preizkušeno sredstvo proti revmatizmu, bolečinam v križu in plečih;

POLYENERGOL, krepčilno sredstvo proti oslavljenju živcev, pešanju, glavobolu in slabokrvnosti;

EUCAPTOL proti izpadanju las;

KAMILČNI IZVLEČEK, ki podeli lasem zlato-rumeno barvo;

CREMA »MINERVA« za olepšanje kože in obraza, ni mastna;

FLUID ZA KONJE, redilni prah za živino.

Če naročite več blaga skupaj, pošljemo poštne prosto.

» L' UNION «

Zavarovalna družba, ustanovljena l. 1828. v Parizu, išče podzastopnike za Kras, Istro in reško pokrajino. Pogoji so zelo ugodni. Po nudi pošljite na glavno zastopstvo v Trstu, via Trenta Ottobre 17.

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,
Riva Piazzutta šte. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro, najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošijite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

Čebelarska zadruga v Gorici, via S. Giovanni šte. 6, opozarja vse čebelarje, ki so dali vosek v predelavo, da naj pridejo iskat izgotovljene satnice. V nedeljo 13. in 27. aprila dopoldne bo skladišče odprto, da lahko ustrezemo tudi onim, ki ne utegnejo priti med tednom v mesto.

Opozarjamo nadalje, da bomo pričeli sredi tega meseca z drugo predelavo voska. Kdor ga ni še prinesel, naj stori to prav gotovo do 18. aprila t. l.

Jajca za valenje od čistokrvne italijanske bele kokoši (livornese bianca) se dobijo po nižji ceni pri oskrbništvu bar. Teuffenbacha, Vipolže pri Gorici.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Štefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Pekovskega učenca na deželo sprejemem takoj. — Naslov je pri upravi.

Velika zaloga škropilnikov, razpršilnikov, žveplalnikov, mehov, kotlov itd. — Sprejemam vsa popravila. — Alojz Leban, kotlarski mojster v Gorici, via Morelli 13.

Rabim takoj poštenega, pridnega žagarja in hlapca za konja. — Naslov je pri upravi.

Vse pogrebne predmete; vsakovrstne rakve, vence, sveče itd. dobite vedno 20 odstotkov ceneje kot drugod pri Josipu Saksidi, Dornberg šte. 3, skladišče šte. 4.

Žago na vodo v bližini Gorice dam v najem. — Naslov je pri upravi.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Pekovskega vajenca sprejme pekarna Zadnik — Torrenova di Villa del Nevoso (Carnaro).

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni Wokulat, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. šte. 7.

Vajenca (učenca) iz goriške okolice za dimnikarsko obrt sprejme takoj dimnikarski mojster Anton Koseraz, Sežana 39. — Gospodar je doma ob nedeljah dopoldne.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell' Istria 7, tel. 64—85.

Proda se ali da v najem Žnideršičeva hiša v Matenji vasi, z vsem gospodarskim poslopjem, pripravna za vsako kupčijo in gostilno. Poleg hiše sta dva lepa, velika vrtova in eden manjši. Pojasnila daje Fr. Dekleva, Slavina, p. Prestranek.

Sprejemem vajenca, sina poštenih staršev, ki bi imel veselje za pekovsko obrt; več po govoru. — Josip Kregelj, pek, via delle Miniere — Idrija.

Prodajam 50 panjev, konje, elektr. akumulatorje, dinamo. — Tomaj 47.

Pristen med proda po nizki ceni Sorta, Branica, p. Štanjel.

Večje posestvo z enonadstropno hišo in obširnimi poslopjem, vse trdno zgrajeno, za vsako rabo in 10 ha polja in travnikov blizu železnice se proda. Pojasnila daje Posojilnica za il. bistriški okraj, Torrenova di Bisterza.

Pouk v krojenju, šivanju, vezenju in izdelovanju cvetlic se bo pričel 5. aprila. Trst, Donda, Lavatoio 5.

Zgubila se je psica kostanjeve dlake »jaz« bičarka. Najditelj dobi nagrado. Anton Petelin, lovski čuvaj, Ponikve pri Tomaju.

Dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom se zaradi starosti proda ali odda v najem. Za mlade moči, ki razpolagajo s potrebnim kapitalom, je prav ugodna prilika. Naslov je pri upravi lista.

Iščem dobro izvežbano kuharico za večjo gostilno na Goriškem. Plača po dogovoru. Po nudi naj se pošljejo na upravo lista.

Trgovina z različnim blagom, s prepisom trgovskega dovoljenja, se proda v središču prometnega trga na deželi. Potrebni kapital znaša Lit. 10.000 do 15.000. — Za pojasnila pišite na upravo lista pod geslom »Bodočnost na deželi«.

TOLMIN.

Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA
SPREJEMA
kot doslej
vsako nedeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.

Salon za moške in dame.

Gorica, Piazza Vittoria (Travnik) 17.

Navadno kodranje in trajno kodranje po najmodernejšem sistemu Mayer-Karlsbad. Kodri trajajo po 6 mesecev.

Priporoča se
LUDOVIK ZOTTER,
brivec in vlasuljar.

PREKLIC.

Podpisani Ivan Benko iz Starega sela, šte. 4 preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih govoril o gospodični R. C., učiteljici v Starem selu ter se ji lepo zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Staro selo, 30. 3. 1930.

Ivan Benko, št. 4.